

Hofors

**Hofors kommuns
översiktsplan 2040
Granskningsutlåtande**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund	3
Granskningsprocess	3
Vilka har lämnat yttranden	4
Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar	4
Inkomna yttranden/synpunkter	6
Statliga och regionala myndigheter	6
Länsstyrelsen Gävleborg.....	6
Skogsstyrelsen	8
Trafikverket.....	9
Försvarsmakten.....	9
Region Gävleborg	10
MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	10
Politiska partier.....	10
Moderaterna i Hofors-Torsåker	10
Nämnder och Bolag.....	12
Gästrike vatten/Hofors vatten AB	12
Gästrike återvinnare	12
Vattenfall Eldistribution AB	12
Svenska kraftnät.....	13
Gästrike räddningstjänst.....	15
Grannkommuner och regioner	15
Hedemora kommun	15
Avesta kommun.....	17
Sätters kommun	17
Gävle kommun	17
Ockelbo kommun.....	18
Föreningar, organisationer och näringsliv	18
Torsåkers IF	18
Hofors gröna ring.....	19
Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker	22
Dalgränsens byalag.....	32
Intresseföreningen Edsken.....	33
Hofors Discgolf Klubb	36
Privatpersoner	36
Privatperson 1	36
Privatperson 2	40
Bilaga - Länsstyrelsen granskningsyttrande	45

Inledning

Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som utgör kommunens avsiktsförklaring för hur den fysiska miljön bör användas, utvecklas och bevaras, på kort och lång sikt. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men har en viktig roll som måldokument och vägvisare mot en hållbar framtid samt fungerar som ett viktigt verktyg i dialogen med staten om hur nationella värden, riksintressen och allmänna intressen i kommunen ska tillgodoses.

Detta granskningsutlåtande är en bilaga till översiktsplan för Hofors kommun 2040 och redovisar de synpunkter som har inkommit till Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning under granskningsperioden.

Bakgrund

Hofors kommun gjorde en aktualitetsprövning av gällande översiktsplan från 2010, något som är obligatoriskt enligt plan- och bygglagen. I aktualitetsprövningen kontrolleras den gällande översiktsplanens aktualitet. Prövningen visade att kommunen behövde en ny översiktsplan utifrån de nya förutsättningar som uppkommit sedan 2010.

Beslut om att starta arbetet med att ta fram en ny översiktsplan togs våren 2020. Den nya översiktsplanen sträcker sig till år 2040.

Översiktsplanen var ute på samråd under perioden 2022-03-02 till 2022-05-02. I samband med samrådet bjöd kommunen in till ett fysiskt samrådsmöte vilket kommunicerades via hemsida, sociala medier och lokaltidningen.

Efter samrådet bearbetades översiktsplanen och alla inkomna yttranden sammanställdes i en samrådsredogörelse

När en översiktsplan har varit ute på samråd ska kommunen sammanställa de yttranden som kommit in tillsammans med kommunens svar på samtliga yttranden. Detta kallas för en samrådsredogörelse.

Det bör särskilt framgå vilka synpunkter som inte har kunnat beaktas i planförslaget och skälen till detta. Samrådsredogörelsen ligger därmed till grund för och motiverar planförslaget och ska sedan finnas tillsammans med planförslaget.

Figur1. Figuren illustrerar översiktplaneprocessens olika moment.

Granskningsprocess

Granskning av översiktsplanen kungjordes på kommunens anslagstavla och i Din lokaltidning samt på kommunens hemsida de 21 sep 2023. Översiktsplanen tillsammans med tillhörande bilagor har funnits tillgängliga på kommunens hemsida och på biblioteket under hela granskningstiden som varit 2023-09-21 tom 2023-11-21. Det hölls ett öppet hus för den som ville komma och diskutera samt lämna synpunkter på förslaget i folkets hus 2023-10-17. På plats fanns politiker och tjänstemän.

Synpunkter/Yttranden har kunnat lämnas fysisk till kommunhuset eller via e-post, telefon samt via post till Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning.

Vad är ett granskningsutlåtande

När granskningen är klar ska kommunen sammanställa de skriftliga synpunkter som har inkommit i ett granskningsutlåtande. Granskningsutlåtandet ska innehålla en redovisning av kommunens ställningstaganden och förslag med anledning av synpunkterna. I de fall kommunen inte tillgodosett inkomna synpunkter bör det ges en tydlig motivering. Granskningsutlåtandet ska även innehålla information om på vilket sätt allmänheten har getts tillfälle att delta i planprocessen. Här kan du alltså ta del av alla de synpunkter som kom in under granskningstiden, hur synpunkterna har hanterats samt hur de har påverkat översiktsplanen.

Vilka har lämnat yttranden

Totalt har 25 remissvar kommit in. Synpunkterna kommer från bland annat statliga och regionala myndigheter, nämnder och bolag, angränsande kommuner, föreningar samt kommuninvånare. En sammanställning av antal inkomna remissvar har gjorts i tabellen nedan. Remissvaren behandlar såväl övergripande frågor som enskildheter i planförslaget och innehåller i många fall önskemål om kompletteringar och förtydliganden av planens innehåll.

Inkomna yttranden	
Statliga och regionala myndigheter	6
Politiska partier	1
Nämnder och bolag	5
Grannkommuner och regioner	5
Föreningar, organisationer och näringsliv	6
Privatpersoner	2
Totalt	25

Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar

Redaktionella ändringar

- Tre statliga vägar har lagts till i avsnittet som beskriver kommunens vägnät.
- Beskrivningarna av områdena SB.1, GP.1, GP.3 och LIS.4 har kompletterats med ytterligare information.
- Översiktsplanen har reviderats för att förtydliga att Trafikverket inte har beslutat några åtgärder efter åtgärdsvalsstudien på sträckan Hofors-Tegelbruket och Engelfors-Hofors.
- Avsnittet *Naturminne* har utgått eftersom inget naturminne finns inom kommunen.
- Beskrivningarna för flertalet värdefulla natur- och friluftslivområden (NF) har kompletterats med ytterligare information samt ett nytt område (NF.32 Hubo-Långsjön)
- Kapitlet *Kulturmiljö* har reviderats och kompletteras med ytterligare information.
- Riktlinjerna för Edske Masugn (KM.7) har formulerats om till följd av att det föreslagna utredningsområdet för bostäder har reviderats.

- Texten som beskriver Sveriges energipolitiska mål har reviderats.

Kartinformation

- GP.3 har utökats för att även omfatta discgolfbanan som ligger inom området.
- LIS.1 och SB.2 har minskats ner med anledning av det stora antalet fornlämningar i området.
- NF.5 har utökats för att omfatta hela golfbanans område.
- NF.32 Hubo-Långsjön har lagts till som ett natur- och friluftslivsområde.
- Kartan *Riksintressen och andra intressen av större vikt* har reviderats genom att kraftnät har tagits bort från kartan.
- En karta som endast visar kommunens kraftnät har lagts till.

Ställningstaganden

- Ställningstagandet ”Hofors kommun ska verka för belysning på cykelvägen mellan Hofors och Edsken.” har lagts till under avsnittet Gång- och cykeltrafik.
- Ställningstagandet ”Medelstora och stora vindkraftsanläggningar ska inte tillåtas i tätbebyggda områden, i småbrutet odlingslandskap och vid sjöar och vattendrag (med omgivande stränder).” i kapitlet Energi utgår.
- Ställningstagandet ”Detaljerad utredning om platsens förutsättningar ska alltid göras vid vindkraftsetableringar. Befintlig struktur av vägar och elnät ska utnyttjas så långt som möjligt i samband med vindkraftsetableringar.” i kapitlet Energi utgår.
- Ställningstagandet ”Tillkommande dragning av elkabel, vägdragning och/ eller vägförstärkning för vindkraftens behov ska ske med hänsyn till topografi, natur-, kulturmiljö- och landskapsvärden, samt till våtmarker.” i kapitlet Energi utgår.
- Ställningstagandet gällande rekommenderat avstånd till bebyggelse från vindkraftverk har reviderats.
- Ställningstagandet att kommunen ska ta fram ett tematiskt tillägg för vindkraft har reviderats till ett tematiskt tillägg för energiproduktion.
- Ställningstagandet gällande trafiksäkert under rubriken Skola- och förskola har formulerats om.
- Ställningstagandet ”En utbyggnad av förskoleplatser i centrala Hofors tätort behövs.” under rubriken Skola och förskola har utgått.
- Ställningstagandet ”I Torsåker kan det behöva tillkomma mer platser inom förskolan om antalet barn ökar.” under rubriken Skola och förskola har utgått.

Inkomna yttranden/synpunkter

Nedan följer en redogörelse av samtliga inkomna yttranden med en kommentar från kommunen och eventuellt åtgärd som föranleds av yttrandet. Yttrandena kan vara korrigerade eller sammanfattade för ökad läsbarhet. Samtliga yttranden finns i sin helhet att tillgå hos Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning. Länsstyrelsens granskningsyttrande bifogas i sin helhet (bilaga 1).

Statliga och regionala myndigheter

Länsstyrelsen Gävleborg

Samlad bedömning

Översiktsplanen är lättillgänglig med en bra struktur med tydliga avgränsningar för respektive ämne.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen kan tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB kan följas.

Länsstyrelsen bedömer att den landsbygdsutveckling i strandnära läge som föreslås i översiktsplanen till stor del är förenlig med 7. Kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Kommunen har redogjort för ett allmänt förhållningssätt till riksintressena samt tagit ställning och

Länsstyrelsen anser att de förekommande riksintressena är korrekt redovisade och tillräckligt beaktade i planen.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Kommunen har påpekat att riksintresseområdet Torsåker bör utvidgas så att även Vibyhyttan omfattas av riksintresseanspråket. Länsstyrelsen bedömer att det är relevant.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att förslagen användning och därtill hänsynstagande inte kommer att påverka miljö kvalitetsnormerna på ett negativt sätt.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen bedömer att den landsbygdsutveckling i strandnära läge som föreslås i översiktsplanen är till stor del förenlig med 7. Kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Nr

LIS-område

Synpunkt

Nr	Lisområde	Synpunkt
1	Edsken	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar. Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter
2	Stor-Gösken	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och småbåtsanläggningar. Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter
3	Malmjärn	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och småbåtsanläggningar. Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter
4	Tolven	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och småbåtsanläggningar. Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att förslagen användning och därtill hänsynstagande inte kommer att påverka miljö kvalitetsnormerna på ett negativt sätt.

Hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen är positiv till ställningstaganden under avsnittet Klimatanpassning. Länsstyrelsen saknar dock övergripande ställningstaganden om klimatanpassning utifrån översiktsplanens syfte.

Övergripande strategier för hur kommunen ska hantera klimatrelaterade risker tas inte upp, exempel på strategier skulle kunna vara en klimatanpassningsplan eller alternativt att klimatanpassningsstrategier och åtgärder går in i andra styrande strategiska dokument som exempelvis dagvattenstrategi, grön strukturplan och klimatplan.

Länsstyrelsen anser fortfarande att kommunen bör utveckla sina ställningstaganden kring klimatanpassning och klimatrisker kopplat till befintlig bebyggelse i kommunen i stort. Hur kan klimatrelaterade risker i den byggda miljön upphöra eller minska?

Vad gäller kommunens ställningstagande om riskområden för översvämningar är det viktigt att i översiktsplanen peka ut områden med särskild risk för översvämning. Finns planer på skyfallskarteringar inom kommunen? Åtgärder kan i många fall också vara nödvändiga att utföra utanför detaljplaneområdet, då omhändertagande eller avledning av vatten i en del fall inte går att lösa inom detaljplaneområdet. Utifrån ett strategiskt perspektiv så är det viktigt att säkerställa att skyfallsflöden kan röra sig på ett säkert sätt till en lågpunkt där vattnet inte orsakar skada på bebyggelse eller infrastruktur. För övrigt saknas i kartlagren rinnvägar i länsstyrelsens lågpunktskartering för Hofors tätort.

Kommunens svar:

Klimatanpassning

Hofors kommun bedömer att de ställningstaganden som finns utgör kommunens strategi för arbetet med klimatanpassning.

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Skogsstyrelsen

För de frågor som rör Skogsstyrelsens verksamhetsområde är översiktsplanen väl formulerad. Vi har bara ett par saker att lyfta.

Naturvårdsavtal är en formellt skydd av skogsmark som saknas i planen. Naturvårdsavtal kan bildas för att skydda höga naturvärden eller höga sociala värden. Skogsstyrelsen, länsstyrelser och kommuner kan teckna naturvårdsavtal med markägarna. Det är viktigt att ta hänsyn till naturvårdsavtal i den kommunala planeringen.

Vi har inte tittat närmare på om föreslagna exploateringsområden krockar med andra intressen men Skogens pärlor ger bra vägledning om var det finns hänsyn att ta. Skogens pärlor, www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor, visar aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, t.ex. nyckelbiotoper och skyddade skogsområden. Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden. Utebliven träff i Skogens pärlor utesluter inte förekomst av odokumenterade värden inklusive hänsynskrävande biotoper. Det är därför viktigt att ni själva gör en inventering som belyser områdenas kvaliteter i samband med detaljplanering och exploatering.

Kommunens svar:

Naturvårdsavtal och syftet med dessa finns beskrivet i översiktsplanen. Kommunen anser inte att naturvårdsavtal bör pekas ut i en översiktsplan.

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Trafikverket

Kommunikation

I översiktsplanen står det under avsnittet vägar ”Öster och väster om Hofors är E16 enfilig med ett antal identifierade brister gällande främst framkomlighet och säkerhet. Trafikverket planerar för upprustning både på sträckan Hofors – Tegelbruket och på sträckan Engelfors – Hofors”. Det stämmer att det har gjorts en utredning längs sträckan i form av en *Åtgärdsvalsstudie* ÅVS år 2018. I den föreslogs dessa åtgärder men däremot planerar Trafikverket inte en upprustning av sträckorna just nu och det är inte beslutat gällande någon fortsatt planering.

Det står att de statliga vägarna är E16, 68, 511, 514 och 513. Trafikverket vill påminna att även vägarna 510, 512 och 515 runt Torsåker även är statliga vägar vilket bör kompletteras i dokumentet.

Kartbilaga 2040

I översiktsplanen under avsnittet *Riksintresse kommunikation* står det att sträcker sig ett MSA-område in i Hofors kommun från Dala airport utanför Borlänge. Det saknas i *Karta riksintresse och andra intressen av större vikt* vilket.

Kommunens svar:

Texten beskrivande E16 samt övriga statliga vägar som nämns i yttrandet har justerats i enlighet med yttrandet.

I kartbilagan över riksintressen visas inte MSA-området då det inte tillför en läsbar information av vikt. Dock beskrivs området i text och finns med kommunens digitala kartunderlag vilket gör att intresset fortsatt bevakas.

Åtgärd:

Text har justerats i avsnittet kommunikationer.

Försvarsmakten

Riksintressen för totalförsvarets militära del bedöms korrekt beskrivna i översiktsplanen.

Försvarsmakten bedömer att det framgår av översiktsplanen hur riksintressen för totalförsvarets militära del avses tillgodoses genom efterföljande remisshantering.

Avslutningsvis vill Försvarsmakten betona att det är av stor vikt att kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarsmakten enligt vad som framgår i riksintresses katalogen. Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Region Gävleborg

Region Gävleborg yttrade sig i samrådsskedet och ställde oss då positivt till planens tydliga inriktning att använda bostads- och bebyggelseutveckling som verktyg för att både skapa attraktiva boendemiljöer och samtidigt bidra till att binda samman samhällen och stråk för bättre tillgänglighet. Granskningsförslaget ligger väl i linje med samrådets utvecklingsinriktning med tydligt fokus på komplettering och förtätning av befintlig bebyggelse i Hofors och Torsåker, men som också möjliggör utveckling av omgivande landsbygder främst genom utpekade LIS-områden. Granskningsförslaget är lättillgängligt med bra struktur och tydliga avgränsningar för planens olika områden.

Vi uppskattar också planens inledande och väl utvecklade avsnitt gällande Regionala och mellankommunala frågor där Hofors sätter sig själva i större rumsliga sammanhang, och betonar vikten av samverkan över administrativa gränser i takt med att de funktionella sambanden växer i betydelse för invånare och näringsliv. Hofors visar att de har viktig roll att spela även i ett länsövergripande perspektiv.

Region Gävleborg noterar i övrigt att de två områden för vindkraft som fanns med vid samrådet tagits ut i granskningsförslaget, men att Hofors istället avser att göra ett tematiskt tillägg för vindkraft, vilket vi ser positivt på.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

MSB avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Politiska partier

Moderaterna i Hofors-Torsåker

Med den nya regeringen är det övergripande målet när det gäller energiförsörjningen ej längre "100% förnybart" utan "100% fossilfritt", varför man bör rätta skrivningarna under avsnittet Energihushållning och energiförsörjning, (sid: 148) och i övrigt där begreppet "100% förnybart" eller "förnybart" inte är adekvat.

Oskyddade trafikanter i byarna kring Torsåker lever farligt, då ingen yta utefter vägarna är markerad för gående och cyklande. Vi föreslår att, där cykelbana ej anordnas, kommunen arbetar för att öka säkerheten för oskyddade trafikanter genom att väghållaren markerar bredare asfaltytor för de gående och cyklande, såsom man gjort i Stjärnsund och Rörshyttan. Foto från Stjärnsund bifogas. Kommunen ska arbeta för ett tågstopp i Dalgränsen (såsom man gjorde när man fick till stånd ett tågstopp i Torsåker.) Detta ska skrivas in under relevanta rubriker.

När det gäller premisserna för vindkraft i kommunen finner vi det lämpligare att avvakta vindkraftsplanen innan man ställer några villkor. Vill man ändå ange vissa villkor för vindkraften i själva Översiktsplanen vill vi i så fall lägga till följande: Färska forskningsrapporter om förhållandena på den svenska fastighetsmarknaden visar att ett generellt respektavstånd mellan ett vindkraftverk och en fastighet om 1200 m är obsolet. På tio år, sedan de fyra vindkraftverken på Kaptensberget etablerades, har vindkraftverkens höjd fördubblats. På Kaptensberget är totalhöjden 150 m, medan vindkraftverken i den under handläggning sökta anläggningen på Stormossen planeras bli 290 m i totalhöjd. Forskningen visar att inom ett avstånd om 2000 m mellan fastigheter och vindkraftverk förloras ca 20 % av fastighetsvärdet. (Westlund and Wilhelmsson, 2021: The Socio-Economic Cost of Wind Turbines. Stockholm: KTH, samt Westlund and Wilhelmsson, 2022: Valuating the negative externality of wind turbines: traditional hedonic and difference-in-difference approaches. Working Paper 2022:6 Stockholm: KTH.) Hofors kommun är inte betjänt av att fastigheter förlorar i värde på detta sätt, eftersom det skulle få motsatt effekt till den inflyttning man hoppas på. Vi vill därför lägga till i villkorslistan (sid: 153) att etablering av vindkraftverk som riskerar att skada fastigheters värde får ej tillåtas.

Hofors kommun har relativt stora områden av riksintressant kulturhistorisk miljö. Vi vill också lägga till att vindkraftverk som riskerar att påverka negativt den riksintressanta kulturmiljön ej ska tillåtas.

Slutligen lägges till villkorslistan att vindkraftverk som riskerar att påverka negativt viktiga friluftsområden och/eller viktiga naturområden ej ska tillåtas.

Kommunens svar:

Kommunen delar synpunkten att texten som hänvisar till regeringens övergripande energimål behöver justeras i enlighet med den sittande regeringens mål.

Gällande utformning av väg med till exempel bymiljöväg som är benämningen på den typ av utformning som nämns i yttrandet så anger översiktsplanen bland annat att trafikmiljön ska vara långsiktigt hållbar och säker med för platsen lämplig utformning. Anläggande av bymiljöväg kan vara ett lämpligt sätt att uppnå detta. Översiktsplanen kan dock inte styra detta utan lämplig utformning väljs slutligen av väghållaren. Där väghållningen är statlig för kommunen diskussion med Trafikverket och lyfter behov av åtgärder likt dessa.

För persontransporter är en hög kapacitet och tidseffektivt resande viktigt. I enighet med översiktsplanens framtidsbild och målsättningar finns kommunens ställningstaganden att stärka kommunikationsstråken till stationslägen och planera bebyggelseutvecklingen utifrån befintliga stationslägen. Detta för att skapa ett gott underlag för en god kollektivtrafik som kan växa. För att uppnå dessa mål har fokus lagts på utvecklingen av redan befintliga stationslägen.

Kommunen delar synpunkten gällande villkor för vindkraft i översiktsplanen. Eftersom kommunens ställning är att ett tematiskt tillägg för energiproduktion ska tas fram bör styrande ställningstaganden hanteras inom ramen för tillägget.

Åtgärd:

Texten under energiförsörjning och energihushållning har ändrats för att återspegla den sittande regeringens mål.

Tre ställningstaganden som berör vindkraft tas bort i väntan på ett tematiskt tillägg för energiproduktion.

Två ställningstaganden gällande vindkraft formuleras om.

Nämnder och Bolag

Gästrike vatten/Hofors vatten AB

Översiktsplanen ger genom sin inriktning för den långsiktiga samhällsutvecklingen ett bra underlag för att konkretisera VA-utvecklingen i olika delar av kommunen för att möta behoven. Med god och nära samverkan i genomförande av Översiktsplanen kan kommande års verksamhetsplaner inklusive investeringar för Hofors Vatten AB utvecklas som gör att samordning sker för bästa samhälls- och miljönytta samt VA-leverans.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Gästrike återvinnare

Vi vill tacka kommunens ställningstagande och dem åtgärder/revideringar som gjorts. De inkomna synpunkter som Gästrike återvinnare lämnat i samrådet har tagits i beaktning på ett mycket positivt sätt.

Gästrike återvinnare har inget ytterligare att erinra avseende den rubricerade översiktsplanen för Hofors kommun.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB noterar att tidigare yttrande har delvis beaktats. Dock vill Vattenfall Eldistribution AB informera om att luftledning är den teknik som Vattenfall Eldistribution AB generellt förordar på spänningsnivåer 70 kV eller högre då det är den tekniska lösning som ger ett säkert, tillförlitligt och effektivt elnät till lägsta kostnad för våra kunder. De huvudsakliga skälen till att luftledning förordas är i korthet:

- Enligt ellagen ska nätägaren ansvara för att dess ledningsnät är säkert, tillförlitligt och effektivt och för att det på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på överföring av el. Begreppen i ellagen understöder ställningstagandet att generellt förordas luftledning som teknisk lösning i 70-130 kV-nätet.
- De tekniska problemen med att i stor omfattning förlägga markkabel i regionnätet skulle bli mycket svårhanterliga och leda till minskad driftsäkerhet. Som exempel kan nämnas risk för resonansfenomen och spänningstransienter, ökat antal felkällor med långa reparationstider, oönskade effektlöden i nätet och mindre möjligheter till maskad driftläggning med momentan reserv för anslutna kunder.

- Luftledning är generellt sett ett betydligt mer kostnadseffektivt alternativ jämfört med markkabel. Samhället får ut totalt sett mycket mer kundnytta för varje investerad krona i 130 kV-nätet om luftledning används istället för markkabel. Därmed kan fler samhällsbehov tillgodoses med luftledningar jämfört med markkabel. Detta är i linje med Sökandens uppdrag om att tillhandahålla ett effektivt elnät.

Kabel kan utifrån ovan beskrivna anledningar endast förordas på korta sträckor där luftledning inte är möjligt på grund av brist på fysiskt utrymme, till exempel i radiella stadsnät. Som försiktighetsprincip och för att leva upp till likabehandling av markägare och övriga berörda intressenter, kan kabel därför bara accepteras där fysiskt utrymme för luftledning saknas.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät anser att förslaget till översiktsplan behöver utvecklas i punkter avseende markbehov, transmissionsnätet i markanvändningskartan och riktlinjer kring magnetfält. För ytterligare information se avsnitt *Synpunkter* nedan.

Svenska kraftnät ser positivt på att förslaget till översiktsplan har utvecklats i avsnitt rörande markförlagd kabel, så det tydligt framgår att det är region- och lokalnätet som avses och inte transmissionsnätet. Det är också positivt att förslaget till översiktsplan reviderats och nu anger att transmissionsnätet har två ledningsstråk som löper genom kommunen, samt innehåller information om var dessa är belägna och att hänsyn behöver tas till transmissionsnätet vid fortsatt planering av områdena. Vidare ser Svenska kraftnät också positivt på att miljökonsekvensbeskrivningen har förtydligats med information om framtida och pågående projekt inom transmissionsnätet.

Markbehov

I tidigare yttranden har Svenska kraftnäts bland annat informerat om vilka anläggningar som finns inom kommunen och om framtida planer som kan komma att påverka Hofors kommun. Genom investeringspaket NordSyd kommer bland annat de ökade behoven av kapacitetsöverföring från norr till söder mötas. En del av projektet NordSyd, inom den del som kallas Västeråsbenet, utreds just nu det så kallade Ockelbopaketet, vilket berör bland annat Hofors kommun. Preliminär tidsram för projektet är att sträckningsförslag och koncessionsansökan ska ske till 2025 och att byggnation av nya ledningar planeras under 2029–2031.

Utöver detta pågår även upprustning av sträckan Krångede-Horndal.

Det är positivt att förslaget till översiktsplan beskriver Svenska kraftnäts pågående och framtida planer, samt att hänsyn behöver tas till transmissionsnätet vid fortsatt planering av berörda områden. Dock är beskrivningen på en övergripande nivå och det är inte tydligt hur kommunen ser på Svenska kraftnäts eventuella ytterligare markbehov i samband med Svenska kraftnäts pågående projekt. Inom ramen för pågående och framtida planer för transmissionsnätet kan exempelvis befintliga ledningsgator komma att behöva breddas och ny mark kan behöva tas i anspråk. För att planera långsiktigt i så väl relativ närtid som i ett framtidsperspektiv måste markbehovet vara tillgodosett i ett tidigt skede. Utifrån detta anser Svenska kraftnät att kommunen ska planera för att ytterligare mark kan komma att behöva tas i anspråk inom hela utredningskorridoren. Markbehovet för den del av Ockelbopaketet som berör Hofors kommun framgår i det samrådsunderlag som Svenska kraftnät tagit fram.

Transmissionsnätet i mark- och vattenanvändningskartan

Transmissionsnätet (el-överföring via 400 och 220 kV-ledningar) har de högsta spänningsnivåerna som finns i Sverige och jobbar med överföring över långa avstånd inom och mellan länder, medan distributionsnätet som består av region- och lokalnät har lägre spänningsnivåer och arbetar med regional och lokal eldistribution. Näten har således olika funktion, spänningsnivåer och olika planeringsförutsättningar. Det är därför av stor vikt för samtliga parter att man tydligt klargör åtskillnad mellan spänningsnivåer eftersom transmissionsnätet för el är av nationellt intresse för Sverige.

Förlaget till översiktsplan redovisar transmissionsnätets befintliga sträckningar i PDF-format, men det framgår inte tydligt vad som utgör transmissionsnät och vad som utgör distributionsnät. Svenska kraftnät vill återigen understryka att det är av vikt att översiktsplanens markanvändningskarta redovisar Svenska kraftnäts anläggningar, det vill säga transmissionsnät och stationer. Transmissionsnät och distributionsnät ska tydligt särskiljas så det framgår vad som är transmissionsledningar och vad som är region- och lokalnät. I detta avseende behöver översiktsplanens markanvändningskarta förbättras. Svenska kraftnät anser också att transmissionsnätets anläggningar ska redovisas i översiktsplanens markanvändningskarta tillsammans med övrig markanvändning så det tydligt framgår hur de förhåller sig till övriga intressen.

Riktlinjer kring magnetfält

På sidan 87 under avsnittet *Magnetfält och kraftledningar* anges att "Svenska strålsäkerhetsmyndigheten, Svenska kraftnät och Hofors elverk har tagit fram olika riktlinjer för ny bebyggelse och nära vistelse till olika magnetfält kopplade till elnät". Detta är felaktigt och Svenska kraftnät vill återigen tydliggöra att vi inte tar fram egna riktlinjer gällande detta. Svenska kraftnät följer myndigheternas rekommendationer. Myndigheterna har i nuläget ingen gemensam försiktighetsstrategi eller försiktighetsprincip, utan myndigheterna har separata rekommendationer. Det är Folkhälsomyndigheten som har uppdraget att tillsynsvägleda kommunerna. Det är Strålsäkerhetsmyndigheten som hänvisar till rapporten Magnetfält och hälsorisker (2009).

Kommunens svar:

Markbehov:

Hofors kommun gör bedömningen det i översiktsplanen inte är möjligt att tillgodose Svenska kraftnäts eventuella behov av ytterligare markanspråk för framtida planer. I översiktsplanen finns följande ställningstagande: "När åtgärder planeras inom 250 meter från transmissionsnätsledningar och stationer ska samråd hållas med Svenska kraftnät". Hofors kommun bedömer att ett sådant ställningstagande är tillräckligt för att ge Svenska kraftnät möjlighet att bevaka sina intressen vid eventuella åtgärder i närheten av dess anläggningar.

Transmissionsnätet i mark- och vattenanvändningskartan

Hofors kommun delar synpunkten. En tydligare karta som redovisar kommunens kraftledningar läggs till i kartbilagan.

Riktlinjer kring magnetfält

Det stämmer att svenska kraftnät inte själva tagit fram egna riktlinjer, men att svenska kraftnät tillhandahåller rekommendationer och sina accepterade tolkningar gällande bebyggelse och nära vistelse till olika magnetfält kopplade till elnät utifrån hur ni tolkat myndigheternas rekommendationer gällande försiktighetsstrategi och försiktighetsprincip. Texten i översiktsplanen revideras för att förtydliga det är flertalet myndigheter som tillhandahåller rekommendationer kring magnetfält.

Åtgärd:

En karta som tydligare redovisar kommunens krafledningar läggs till i kartbilagan.

Texten gällande riktlinjer kring magnetfält revideras med följande text: ”Flertalet myndigheter har tagit fram och tillhandahåller rekommendationer för ny bebyggelse och nära vistelse till olika magnetfält kopplade till elnät.”

Gästrike räddningstjänst

Räddningstjänsten anser att rubriken ”Brandskydd” saknas i planbeskrivningen där det bör framgå vilka lösningar för brandvattenförsörjning som planeras i framtida översiktsplan. Räddningstjänstens möjlighet för effektiva räddningsinsatser bedöms vara en förutsättning för exploatering av kommunens områden och bör därför redogöras tydligare redan i planbeskrivningen.

Kommunens svar:

Kommunen delar synpunkten och anser också att en brandvattenförsörjningsplan är väsentlig för att säkerställa snabb och effektiv hantering av brandnödssituationer och för att minimera skador på egendom och risk för liv. En brandvattenförsörjningsplan är också viktig för samhällets övergripande anpassning till klimatförändringarna eftersom den säkerställer att samhället är förberett på ökade risker för bränder och andra klimatrelaterade utmaningar.

Hofors kommun bedömer dock att det inte finns tillräckliga underlag för att i detta skede hantera frågan i översiktsplanen. Kommunen ser dock fram emot att arbeta vidare i frågan tillsammans med berörda aktörer.

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Grannkommuner och regioner

Hedemora kommun

I yttrandet har Hedemora kommun fokuserat på frågor som rör områden i anslutning till kommungräns där fokus främst ligger på exploateringen vid Edsken strand.

I karta för *Utvecklingsriktning* där den långsiktiga utvecklingen inom bebyggelse, kommunikationer samt natur och friluftsliv illustreras benämns området vid Edsken som naturområde, samma område som i övriga kartor är utpekade som SB.2 (sammanhållen bebyggelse). Hedemora kommun ställer sig frågande till vad som menas, är området utpekade som naturområde eller som exploateringsområde för sammanhållen bebyggelse?

Ett flertal punkter och områden utpekade för kemiska risker, kulturmiljövärden och fornlämningar finns i nära anslutning till kommungräns i västra delen av exploateringsområdet vid Edsken. Punkten utpekade i karta för *Kemiska risker* är i riskklass 2 och ligger inom området för exploateringen – hur tas denna omhand? En tidig dialog med Hedemora kommun önskas för att säkerställa att riskområdet inte påverkar Hedemora eller Edsken negativt samt att övriga lämningar och kulturmiljövärden vid kommungräns inte påverkas vid en exploatering.

Ni skriver att planerna vid Edsken kan påverka boende i närheten av området i Hedemora kommun genom att landskapsbilden förändras och att högre krav ställs på infrastruktur. Vidare skriver ni att det potentiellt kan anordnas lokalt el, värme samt vatten- och avlopp i området, något som kan påverka både Hedemora kommun samt sjön Edsken. Det är fortsatt viktigt för Hedemora att ha en tidig mellankommunal dialog gällande dessa frågor. Fortsatt kan LIS-området vid Edsken möjliggöra anordnandet av en eller flera mindre anläggningar för båtar – det är av vikt att etableringen av dessa undersöks noga så att Edsken med sjösystem inte påverkas negativt.

Under rubriken *Kommunens arbetsmetodik för LIS-områden* står följande ”områden med risk för ras, skred och erosion bör undvikas, om känsliga områden pekas ut förtydligas det i motiven för utpekande.” Tidigare i handlingarna (s.29) står att del av LIS-området vid Edskens strand är utpekade område med risk för ras, skred och erosion – men en tydligare motivering enligt ovan sagda arbetsmetodik saknas eller är svag. Fortsatt är det viktigt med en dialog gällande Edsken strand om marken med risk för ras, skred och erosion ligger nära kommungräns mot Hedemora.

Pråmleden löper runt Edsken innan den går tillbaka in i Hedemora kommun. Hur kommer leden påverkas av planerad exploatering av Edsken strand och vilken hänsyn kommer tas till den? Pråmleden finns inte utritad i kartor där liknande leder finns inritade. Ett förtydligande om var den löper är önskvärt för att den inte ska glömmas bort vid en exploatering av området. Verksamhetsområdet som planeras väster om Hofors centralort längsmed E16 (VI.3) kommer medföra fler tunga transporter genom centrala Hofors samt påverka trafiken på E16 både från Falu- och Sandvikenhållet. Det kommer inte finnas möjlighet att använda järnvägen till det nya området utan transporterna blir hänvisade till lastbil - något innebär mer utsläpp samt ett större slitage på vägarna. Det Hedemora kommun ställer sig frågande till är placeringen av tilltänkt verksamhetsområde, främst kopplat till den troliga ökningen av fordon på E16 och hur den ökade trafikmängden kan komma att påverka infarten mot Engelsfors och Långshyttan. Det är önskvärt att en tidig dialog hålls mellan Hofors kommun och Hedemora kommun för att exploateringen vid Edsken samt verksamhetsområdet vid E16 påverkar Hedemora i så liten omfattning som möjligt.

Kommunens svar:

Anledningen att området var utpekade som både natur- och friluftsliv samt utredningsområde för bostäder är att kommunen bedömer att de två användningarna kan samexistera och att särskilt belysa att eventuell exploatering ska ske med hänsyn till områdets natur- och friluftslivsvärden.

Omfattningen av både område SB.2 samt LIS.1 vid Edsken är reviderat. Under hösten 2023 har en arkeologisk utredning av området genomförts. Med hänsyn till det stora antalet fornlämningar och dess karaktär har de västra delarna av såväl SB.2 som LIS.1 utgått. Det var även inom detta område där en mindre del låg inom riskområde för ras, skred och erosion.

I beskrivningen av utvecklingsområdet Edsken Strand finns Pråmleden beskriven som en led som vid detaljplanering ska beaktas. Hur utformningen av området tar hänsyn till ledens värden undersöks därmed närmare i detaljplaneskedet. Verksamhetsområdet E16 Väst är placerat med närhet till E16 just med avsikten att möjliggöra för verksamheter som är i behov av goda kommunikationer där befintlig infrastruktur används så effektivt som möjligt. Kommunen ser inte att utveckling av platser för verksamheter påverkar Hedemora kommun negativt utan att det snarare kan ge goda tillväxtpotentialer i regionen. Eventuell negativ påverkan på framkomligheten på E16 bedöms därmed kunna beaktas i detaljplaneskedet.

Hofors kommun delar uppfattningen som att dialog mellan kommunerna gällande frågor nära kommungränsen är av vikt oavsett typ av etablering.

Åtgärd:

Avgränsningen för område SB.2 har reviderats och området närmast Hedemora kommun utgår. Avgränsningen för LIS.1 har reviderats och området närmast Hedemora kommun utgår.

Avesta kommun

Avesta kommun anser att förslaget, på ett tillfredställande sätt, beskriver hur Hofors kommun bör utvecklas för att uppnå en önskvärd framtida mark- och vattenanvändning utifrån översiktsplanens målsättningar, vilka förhåller sig till Agenda 30-målen och Sveriges miljö kvalitetsmål.

Avesta kommun ser positivt till ställningstagandet att Hofors kommun ämnar upprätthålla hög standard på de stora kommunikationsstråken så som väg 68, för goda kommunikationer över regiongränsen. Både vad gäller personresor och godstransporter.

Avesta kommun ser fram emot att ta del av det kommande tematiska tillägget för vindkraft, för att få veta vilka områden Hofors kommun pekar ut som lämpliga för vindkraft.

Utöver detta har Avesta kommun inga synpunkter att framföra som ett formellt yttrande till rubricerad översiktsplan för Hofors kommun.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Sätters kommun

Sätters kommun har gått genom inkommen remiss avseende översiktsplan 2040 för Hofors kommun och anser att det är ett väl genomarbetat dokument som kommer att stödja Hofors framtida utveckling.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Gävle kommun

Allmänt

Gävle kommun upplever att översiktsplanen för Hofors kommun med utblick mot 2040 har en god uppbyggnad och bra struktur. I översiktsplanen framgår tydligt hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas samt bevaras. Gävle kommuns bedömning är att översiktsplanen mycket väl lever upp till de krav som ställs på översiktsplaner.

Kommunikation och arbetsmarknad

Hofors kommun har god tillgång till en stor regional arbetsmarknad. Detta beror på att Hoforsbor kan nå både Sandviken, Gävle, Falun och Borlänge inom acceptabelt pendlingsavstånd (45 min). Med detta som grund har Hofors ett utmärkt läge för utveckling, både som boendeort, men också som en viktig länk mellan Gästrikland och Dalarna med de möjligheter som därmed kan uppstå kring näringslivsutveckling.

Likväl som Gävle är en regional tillväxtmotor och viktig för övriga delar av den funktionella regionen, är det avgörande för Gävles utveckling att ha en stark utveckling i alla delar av den funktionella regionen. Det finns många samband i en funktionell region, där god samverkan mellan kommunerna är en förutsättning för att tillsammans kunna lyckas.

Digitaliseringen har möjliggjort för en regional och global arbetsmarknad. Människor kan bo på en plats och jobba på en helt annan plats långt bort. I kombination med den ruralisering som uppkommit i allt högre grad efter Covid-19 så har både mellanstora- och mindre- kommuner blivit allt mer populärt, likaså landsbygden i stort.

Infrastruktur och pendling

Gävle kommun delar de slutsatser och den inriktning som föreslås avseende stationsläget i Robertsholm där en central fråga är hur tågstationen blir mer lättillgänglig. För att uppnå detta kommer det ställas krav på både god bebyggelseutveckling, god utveckling av stationsmiljön samt god tillgänglighet till stationen med olika transportslag från centrala delar av Hofors.

Gävle och Hofors kommuner har gemensamma intressen i viktiga infrastrukturer såsom Bergslagsbanan, E16 och Godsstråket genom Bergslagen. Eftersom infrastruktur ingår i system, där effekterna oftast uppstår på system-nivå, är det viktigt med samarbeten mellan kommunerna kring dessa frågor.

Övrigt

Andra viktiga samverkansfrågor mellan kommunerna berör; rekreation, fri-luftsliv, kulturhistoria, gröna näringar, energiförsörjning samt vattenfrågor där kommunerna delar avrinningsområden. Gävle kommun ser även fördelaktigt på de samarbeten som redan pågår genom; Gästrikre Vatten, Gästrikre Återvinnare, Gästrikre Räddningstjänst med mera.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Ockelbo kommun

Översiktsplanens framtidsbild, sidan 9, som visar de prioriterade utvecklingsområdena och beskrivning av det önskade läget för Hofors år 2040 är mycket bra och tydligt beskrivet. Bra att tydliggöra koppling till Agenda 2030.

Ockelbopaketet, sidan 16. Svenska Kraftnäts plan påverkar både Ockelbo och Hofors och precis som ni skriver är det viktigt att ha nära dialog med Svenska Kraftnät under hela planerings- och anläggningsprocessen eftersom det kan påverka framtida utvecklingsområden.

Kommunens svar:

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Föreningar, organisationer och näringsliv

Torsåkers IF

I översiktsplanen beskrivs tillväxtområden till 2040, Hofors och Torsåker nämns som knutpunkter för tillväxten i kommunen.

Forskningen visar på hur viktigt det är att barn/ungdomar får möjlighet att utöva idrott i någon form. Gällande Torsåker så finns det idag 174 barn i åldern 6-12 år.. Torsåkers IF kan idag erbjuda fotboll för denna åldersgrupp, till största del från April till September. Torsåkers IF ser ett stort behov att kunna erbjuda olika typer av idrott inte enbart fotboll och då är behovet av en idrottshall på hemmaplan viktig.

Vi i styrelsen för TIF ser en samhällsutveckling med mer kriminalitet, utanförskap och psykisk ohälsa. Idrottsföreningen i samverkan med skola och föräldrar ser behovet att förstärka aktiviteter på hemmaplan för att ge barnen en trygg miljö att vistas i. Vi behöver också få barnen att röra sig mer och skapa en idrottsmiljö som bygger på gemenskap och respekt. Hofors kan erbjuda mer idrott genom att det idag finns en hockey och en idrottshall. Men om planen är att befolkningen ska öka i Torsåker, så kommer troligen antalet barn också öka och då behöver man även se över möjlighet att erbjuda barnen i Torsåker en idrottshall som kan göra att vi kan erbjuda träning under hela året. Befintliga fotbollsplaner behöver dessutom förstärkas med en plan som klarar vinteraktiviteter.

Vi saknar i översiktsplanen vad som kommer krävas för att kunna attrahera flera att flytta in till kommunen och av den anledningen vill vi att kommunen ska komplettera med hur man förstärker möjligheten för barn/ungdomar behov av fysisk aktivitet och möjlighet till att träffas och skapa gemenskap. Vi önskar att få komma i dialog med kommunen i dessa frågor när det känns aktuellt att göra detaljplaneringen. Jag tror att vi alla tjänar på att ge barn/ungdomar en trygg och meningsfull fritid.

Kommunens svar:

Hofors kommun delar synpunkten och ser positivt på föreningslivets engagemang i den kommunala planeringen.

Kommunens syn och ställningstaganden på de frågor som lyfts fram i yttrandet finns beskriva under avsnittet "Social hållbarhet". Att arbeta med och förbättra förutsättningarna kring dessa frågor innebär i längden en ökad livskvalité, vilket är avgörande för att attrahera människor till att bosätta sig i kommunen.

Även om översiktsplanen inte specifikt pekar ut eller nämner behovet av en idrottshall i Torsåker skulle en sådan åtgärd vara fullt förenlig med översiktsplanen och dess ställningstaganden.

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Hofors gröna ring

Under hösten har studiecirkeln med temat Hofors Gröna Ring ägt rum. Förslaget innebär att skogen i en radie av cirka åtta kilometer runt Hofors centralort inte ska avverkas. Området har idag stora kalhyggen men det finns också platser med äldre skog som har ganska hög biodiversitet.

Genom att påbörja en restaurering av de kalhuggna skogarna, samt låta de uppvuxna skogarna stå bildas ett sammanhängande område som erbjuder många fördelar för Hofors och dess invånare. Bland annat ökar motståndskraften mot de instabila vädermönster som vi med stor sannolikhet kommer att få uppleva i framtiden.

Hofors Gröna ring innebär bland annat att:

- området utvecklas till att bli mer attraktivt för naturupplevelser
- den biologiska mångfalden ökar
- skolor och förskolor får tillgång till vardagsnära natur
- vattenflöden regleras och översvämningar motverkas
- invånarnas växthusgasutsläpp minskas genom skogen som kolsänka
- andra ekosystemtjänster som skog bidrar med, till exempel temperaturreglering
- en lokal natur- och kulturturism kan utvecklas
- skogsbruk genom kalavverkningar ger vika för mer naturnära hantering av skogen

Utifrån detta har vi följande synpunkter på översiktsplanen.

Skogen:

Flera av de områden som i översiktsplanen utpekats och beskrivs som naturområden är redan kalavverkade eller avverkningsanmälda. Det gäller till exempel Robertsholm, Skållberget, Kulleberget, Kalvsnäs och vid Gammelstilla. Gästrikeleden är en vandring genom kalhyggen. Vattnet i fiskesjöar vid hyggena är brunifierat. Orienteringsklubben har svårt att lägga spår för det finns inga sammanhängande skogar kvar. Förlusten av biologisk mångfald i Sverige och världen är alarmerande. Enligt konventionen om biologisk mångfald ska 30 procent av representativa naturtyper sparas och det målet måste kommunen arbeta för att nå. Gröna Ringen-förslaget innebär att all skog inom en radie av cirka åtta km från centrum bildar ett sammanhängande skogslandskap. Detta för att säkerställa att hotade arter kan överleva och även reproducera genom att de kan röra sig över större områden.

För att bibehålla de mycket få kontinuitetsskogar (skog som inte brukats med moderna skogsbruksmetoder) är det av största vikt att dessa skogar inventeras och skyddas.

Kommunens eget skogsbruk bör bedrivas hyggesfritt, eller låta utvecklas fritt. Kommunen bör också arbeta för att övriga offentliga skogsägare, som till exempel Svenska kyrkan, Fortifikationsverket, Sveaskog behåller sina skogar intakta. En stor del av skogarna i kommunen ägs av privata skogsägare. Att låta skogen stå borde kunna vara lönsamt även ekonomiskt för dem, till exempel genom ett system med utsläppsrätter som lokala företag och privatpersonen kan köpa för att kompensera för sina utsläpp genom ersättning till skogsägare med kontinuitetsskogar. Avverkning nära tätort torde även höja riskerna för översvämningar då kalhuggen mark inte stoppar avrinning på samma sätt som uppvuxen skog.

En grön ring runt Hofors bidrar också till att invånarna får tillgång till vardagsnära natur, vilket är viktigt för deras fysiska och mentala hälsa.

Nya industriområden:

Väster om idrottshallen (V11): Kommunen borde satsa på att behålla och utveckla grönområden nära bebyggelse istället för att bygga ut industriområdet vid idrottshallen. Om läget vid E16 är strategiskt viktigt kan det befintliga verksamhetsområdet vid Jimmys däck och bilbesiktningen utökas i stället.

Det existerande industriområdet vid Böle (VI2) borde dock prioriteras när det gäller utveckling av industriområden.

Kulleberget (V14): Ett tätortsnära område som borde utvecklas mot friluftsliv istället för att bli en deponi. Bevara Kulleberget!

Ny bebyggelse:

Ambitionen att minska transporterna i kommunen rimmar illa med planerna på nya bostadsområden vid Edsken och Malmjörn med långt till service. Bygger in ett onödigt bilberoende. Ny bebyggelse bör främst planeras i områden med tillgång till service och kommunikationer.

Vad vi saknar i översiktsplanen.

Klimatanpassning:

Träden i staden torde bli ännu viktigare för skugga och även mat. Förtätning borde inte betyda att antalet träd minskas, tvärtom, det borde planeras fler träd överallt för att minska värmen inomhus. Skogsnäringens målbild för hållbart skogsbruk innebär bland annat att inom 300 meter från bebyggelse ska större hänsyn tas och flera träd lämnas. I översiktsplanen borde dessa 300-metersområden identifieras för att bättre vad dessa träd kan erbjuda, till exempel skugga, vindskydd, utevistelser och även mat.

Det är mycket viktigt att översiktsplanen nämner matsäkerhet som en del av klimatanpassningen. Matbrist kan uppstå på grund av kriser och väderförändringar i andra delar av världen. Sverige är beroende av importerad mat och borde därför förbereda sig för liknande händelser i omvärlden. Om krisen kommer är det lokalsamhället som måste hantera den. Därför borde det i översiktsplanen identifieras lämpliga platser där man kan börja odla mat, samt platser lämpliga för att lagra torrvaror och konserverad mat. Redan nu pågår utveckling av ätbara städer med till exempel parker där träd, buskar och övriga perenner är ätliga (Örebro, Södertälje m fl). Vi har utmärkta plantskolemöjligheter i Haga växthus och i parken vid växthuset. Även mark som kan upplåtas till Hoforsbor för egen odling borde identifieras.

Kommunens svar:

Skogen

Gröna Ringen-förslaget som innebär att all skog inom en radie av cirka åtta km från centrum bildar ett sammanhängande skogslandskap är ett intressant förslag. Detta förslag tas med i Hofors kommuns framtida arbete med grönstrukturplan.

Kommunen har som mål att bedriva ett långsiktigt hållbart skogsbruk. Att bruka skogen på ett hållbart sätt, utan kalhyggesbruk är en viktig fråga som tas vidare inom kommunen.

Nya industriområden

För att kunna växa i enlighet med kommunens vision behöver såväl arbetstillfällena som bostäder skapas. De områden som har pekats ut för verksamheter och industri bedöms vara nödvändiga för att skapa förutsättningar för en sådan utveckling. Det kommer alltid att finnas andra allmänna intressen att ta hänsyn till om områden tas i anspråk. Hur dessa intressen påverkas och hanteras kommer att utredas i detaljplaneskedet.

Nya bostäder

Kommunen är väl medveten om att vissa utpekade områden för bostäder inte ligger centralt och i närheten av befintliga kollektivtrafikstråk eller service. För att vara en attraktiv kommun behövs, förutom arbetstillfällena, också ett brett utbud av bostäder. Kommunens huvudsakliga utvecklingsinriktning när det gäller bostadsutvecklingen är förtäta och komplettera befintliga bebyggelseområden.

Klimatanpassning

Under avsnittet "klimatanpassning" beskrivs kommunens syn klimatanpassning. I avsnittet finns också ett ställningstagande som tydligt beskriver vikten av att bevara träd och växtlighet vid planering av ny bebyggelse. Med tanke på det omfattande skogslandskapet som omger tätorter och byar i kommunen

bedömer kommuner inte att det är nödvändigt att särskilt peka ut skogsområden inom en 300-metersradie.

Kommunen delar synpunkten gällande matsäkerhet, vilket också återspeglas i avsnittet jordbruksmark. Hofors kommun har också antagit den regionala handlingsplanen för Sveriges livsmedelsstrategi, vilket således också är ett styrande dokument i frågan. Platser att lagra torrvaror och konserverad mat är inte en fråga för översiktsplanen utan ska hanteras inom den ordinarie verksamheten.

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker

Hofors kommuns förslag till översiktsplan tar inte tillräcklig höjd för förändrade och instabila vädermönster, som kommer att bli vanligare och påverka kommunens invånare och de olika verksamheter. Vi tror till exempel inte att det är klokt att planera ny bostadsbebyggelse i strandnära lägen, inte heller att planera dem långt bort från service och kommunikationer. Det bygger in ett omotiverat bilberoende. Nya bostadsområden borde främst placeras nära den service som finns idag, alltså i centrala Hofors och mot Robertsholm, för att erbjuda möjlighet till kommunikation med tåg. De planerade LIS-områdena vid Edsken och Malmjörn innebär cirka sex kilometer till närmsta livsmedelsaffär, vilket är synnerligen ohållbart.

Bebyggelse i strandnära lägen försvårar för invånare och djurliv att röra sig fritt vid vatten, och bör undvikas. Vi kan dessvärre också räkna med att det blir vanligare med översvämningar framöver, och då behöver vi ta höjd för 200-årsflödena. Är det klokt med tanke på översvämningrisker? Frågan är om ett strandnära läge är så attraktivt i framtiden. Viktigt att lämna en rejäl trädkant vid avverkningar vid vattendrag för att förhindra brunifiering av vatten.

När det gäller nya industriområden borde kommunen främst satsa på Böle, där man redan tagit ner en fin skog för att locka företag, en olycklig satsning som hittills misslyckats. Att ta ner skog för industriområden med andra placeringar är oklokt så länge som Böle inte byggts upp.

När det gäller skog borde översiktsplanen ha en tydlig inriktning på att bevara de kontinuitetsskogar som finns kvar och att restaurera de områden som kalhuggits. De är viktiga för bland annat biologisk mångfald, rekreation, invånarnas fysiska och mentala hälsa samt för att reglera vattenflöden. Skogen bidrar med oerhört viktiga ekosystemtjänster. Förlusten av biologisk mångfald i Sverige och världen är alarmerande och om vi förlorar insekterna förlorar vi också en stor del av pollineringen, vilket är mycket allvarligt i tider då matsäkerheten behöver stärkas lokalt över hela Sverige. Skogen är dessutom viktig för invånarnas fysiska och mentala hälsa och alla borde ha tillgång till vardagsnära natur inom gång- eller cykelavstånd. Tyvärr är ju många av de områden som är markerade som naturområden i översiktsplanen kalhuggna eller avverkningsanmälda. Det gäller till exempel Övre Robertsholm, Skällberget, Kulleberget, Kalvsnäs och vid Gammelstilla.

Kommunens eget skogsbruk bör bedrivas hyggesfritt, eller låta utvecklas fritt. Kommunen bör också arbeta för att övriga offentliga skogsägare, som till exempel Svenska kyrkan, Fortifikationsverket, Sveaskog behåller sina skogar intakta. En stor del av skogarna i kommunen ägs av privata skogsägare. Att låta skogen stå borde kunna vara lönsamt även ekonomiskt för dem, till exempel genom ett system med utsläppsrätter som lokala företag och privatpersonen kan köpa för att kompensera för sina utsläpp genom ersättning till skogsägare med kontinuitetsskogar. Enligt konventionen om biologisk mångfald

ska 30 procent av representativa naturtyper sparas och det målet bör kommunen arbeta aktivt för att nå.

Synpunkter på texten

s 24: Det projekt som pågår i Hagaparken med att göra parken mer attraktiv för pollinerande insekter bör nämnas. Det är ett LONA-projekt som administreras av VGS.

s 26: Verksamheter och industri

- Utveckla Böle (VI2) först och främst, som redan har förstörd natur.
- E16 Väst vid idrottshallen (VI3): Kommunen borde satsa på att behålla grönområden nära bebyggelse istället för att bygga ut industriområdet.
- Kulleberget (VI4), planeras för deponi?: Det finns höga naturvärden i området.
- Kulleberget (VI5): Fritidsaktiviteter och besöksanläggningar: Bra!

s. 37:Riksintressen naturvård

”Inom riksintresset krävs det särskilt tillstånd för åtgärder innanför, men även utanför avgränsningarna , om verksamheten riskerar att skada områdets bevarandevärden.”

Gränsande till de riksintressanta områdena Kårsberget, Köpmanmossen och Bredmossen planeras Stormossens vindkraftpark. Det kommer att påverka områdenas fågel-och övrigt djurliv med bl. a. ljud-och ljuseffekter, som rimligen påverkar deras utveckling och bevarandevärden. Söderåsen, av texten kan man få intrycket att det botaniskt intressanta området utgörs av klapperstensfälten inom det nuvarande Söderåsens naturreservat. Så är det inte. Riksintresset för friluftsliv och naturvård omfattar också hällmarkerna söder om klapperstensfälten och det är här vi har den intressanta floran med bl.a. klippbräcka och liten fetknopp.

s 90: Jordbruksmark

”Småbrutna jordbrukslandskap med naturbetesmarker, stenmurar, åkerholmar och andra småbiotoper utgör gynnsamma miljöer för en rad arter.”

Ja, visst stämmer det. Det är bara det att vi har inte mycket av det i Hofors. En stor brist för biologisk mångfald i jordbrukslandskapet är förekomsten av vatten. Det viktigaste vi har kanske är dammarna på östra sidan av Bysjön, som bl.a. hyser fina populationer av större och mindre vattensalamander. Det är t.o.m. så att öppna diken är en bristvara när alltmer åkermark täckdikats.

s 91: *”Det är även i Torsåkers församling som de få kvarvarande ängs-och hagmarkerna finns.”*

Nära Hofors har vi en mycket fin betesmark i Värnabackarna, där det har betat djur under några år och avsevärt förhöjt kvalitén på den björkhagen. Betesmarkerna vid Ridskolan i Böle bör också nämnas.

s 92: Skogbruksmark

Det som nämns om skogspolitisk jämställda mål, miljömålet och produktionsmålet, ser vi minimalt av i Hofors kommun. Nästan all skog kalavverkas långt innan den är biologiskt mogen, inte minst finns många stora kalhyggen i tätortens närhet. Det ekosystem som den gamla skogen kan utgöra ersätts av trädplanteringar, fattiga på biologisk mångfald.

- Det dröjer lång tid innan ett kalhygge kan erbjuda rekreation för kommuninvånare och turister, något som en enig forskning framhåller som mycket positivt för hälsa och välbefinnande.
- Kalhyggen inverkar negativt på den biologiska mångfalden.

- Kalhyggena bidrar under lång tid till utsläpp av koldioxid som späder på växthuseffekten.

För att vända utvecklingen skulle det behövas:

- Flera naturreservat t.ex. på Söderåsen. Kommunen har ju också möjlighet att inrätta kommunala naturreservat.
- Ingen avverkning i de ytterst få kontinuitetsskogar som finns kvar.
- Hänsyn till biologisk mångfald vid alla skogsbruksåtgärder.
- Nya skogsbruksmetoder t.ex. hyggesfritt skogsbruk där kommunen kan föregå med gott exempel i sitt skogsinnehav

s 98-125 **Natur och friluftsliv**

Slåttern av vägkanter bör ske sent för att blomväxter ska kunna sätta frö. Tidigast från mitten av augusti, gärna senare. I år var blomningen vid den tidpunkten riklig och många insekter flög fortfarande och besökte blommorna.

Spridning av makadam på dessa vägar ska undvikas. Det skedde för några år sen på i stort sett alla vägar i jordbrukslandskapet i södra delen av kommunen och skrapades och plogades sedan ut på vägrenarna, där det vållade stor skada på blommande växter, särskilt småväxta arter som kattföt och backnejlika som försvann.

Nästan all skog är idag produktionsskog, (lägg till) utan betydande naturvärden och utarmningen fortsätter oförminskat. Det är därför viktigt att de få kontinuitetsskogar som finns i kommunen bevaras.

Naturreservat

Kommunen har också möjlighet att bilda naturreservat men trots att lämpliga objekt finns har det ännu inte skett.

Naturminne

Så vitt vi vet finns inget naturminne i Hofors kommun. Exemplet kommer från Ockelbo kommun och ska tas bort.

Biotopskyddsområden och naturvårdsavtal

Vad finns det för exempel på de skyddsformerna i Hofors kommun?

Nyckelbiotoper

Meningen om Skogsstyrelsens inventering i Ockelbo hör inte hemma i Hofors Översiktsplan. Artportalen är ingen inventeringsmetod. Artdatabankens förteckning över rödlistade arter sker på nationell nivå, inte i regionvis. Rödlistan baseras inte på sällsynthet, enbart på hot mot artens fortsatta existens. En mycket sällsynt art med en stabil population kommer inte på rödlistan.

Det skulle vara av intresse att veta vilka rödlistade arter som finns i vår kommun. Det är en omfattande information som kanske skulle passa bättre i ett naturvårdsprogram, däremot kan man redovisa vilka av kommunens arter som har åtgärdsprogram.

Friluftsliv

Hur definieras en naturstig?

Citat: *Ur friluftssynpunkt finns intressanta skogsområden runt hela Hofors samhälle, liksom runtövriga tätorter.* Kommentar: Hofors är idag till stor del omgivet av kalhyggen. Vid promenadslingorna och skidspåren vid Hoforshallen är t.ex. stora delar kalhuggna och flera hyggen planeras. Fjällberget med omgivning är till stora delar kalhuggna, längs Gästrikeleden på Tjärnsberget finns bara ett mindre område där skogen står kvar. De näraliggande Skållberget och Tolvsjöberget har också flera stora hyggen. Det är t.o.m. så att Orienteringsklubben anser att det är svårt att hitta skogar till träning/tävling.

Elljusspår väster om Hofors, Lugneån och Hammardammen

Vid Elljusspåret finns stora kalhyggen och flera planeras (om de inte redan är genomförda). Leden på södra **och västra** sidan om sjön bevaras orörd.

Kulleberget/Värnabackarna

fem rader från slutet Kulleberget (e saknas)

Öster om Hofors-Skållberget och Lill-Göskens nordöstra strand

Området mellan Lill-Gösken och Torsåkersvägen ersätts av: Området vid Fagersta och på östra sidan av Lill-Gösken.

Riktlinjer

Skogen på Lill-Göskens norra strand ersätts av Skogen på Lill-Göskens östra sida.

Hoån/Särstajön

Efter Stålverket är ån påverkad av utsläpp. Hur är det med utsläppen idag? Hur effektiva är de reningsåtgärder som sätts in såväl från Stålverket som reningsverket?

Sjön som tidigare varit en fin fågelsjö har fortfarande viss betydelse för rastande fågel på våren. Lägg till: Rödröm hörs regelbundet på försommaren och ofta sker häckning av brun kärrhök.

Vissa ovanliga växter som trivs i näringsrikt vatten har anträffats här och i angränsande delar av Hoån. Det handlar bl.a. om vattenaloe, långnate, trubbnate, pilblad, sjöranunkel och blomvass.

Solbergadalen/Tolven

längs sluttningarna i sydost ska varalängs sluttningarna i nordost.

Surtjärn/Hyn

Vi ställer oss frågande till om det finns mindre hackspett och tretåig hackspett vid Surtjärn. Mindre hackspett är en lövskogsart. Tretåig hackspett häckade för några tiotal år sen strax utanför reservatet med vad vi känner till gör den det inte sedan länge. Skrattmåskolonin i Sikviken vid Hyn har inte funnits på många år.

Råberget/Åsbotten

Här är texten plötsligt formulerad i vi-form. Inte konsekvent med övrig text. Här beskrivs utförligt förekomsten av skogsfru. Den arten hör till dem som av Artdatabanken och Svenska Botaniska Föreningen sekretessbelagt när det gäller information om växtplatser. Texten om skogsfru ska utgå. I sista meningen i stycket står: *Det begränsade området med rik flora bör helst undantas från traditionellt skogsbruk...* ersätts av: Det begränsade området med rik flora **ska** undantas från skogsbruk.

Högståsen/Kröntjärnsbäcken

Observera att bäcken heter Kröntjärnsbäcken.

Floran skvallrar om att berget är påverkat av grönsten. Läggtill: Här finns bl.a. en av kommunens största förekomster av vippärt. Det är en art som har flera förekomster i grönstensbergen i kommunen men i landet bara är känd från två lokaler norr om Hofors.

I södra delen av området rinner Krontjärnsbäcken som har högt naturvärde på en delsträcka. Ändra till Kröntjärnsbäcken. Vilket högt naturvärde finns här?

Körberget

Vid Vingesbackevägen har under de senaste årtiondena nya växtplatser för purpurknipprot med hundratals exemplar etablerat sig. Arten är också funnen vid Walls kalkbrott. Vid inventeringar inför avverkning öster om Körbergsklack återfanns hösten 2023 ett stort antal rödlistade svampar som visar på att också skogen här är kalkpåverkad.

Otnaren

Otnaren har betydelse som rastlokal särskilt på hösten för skäggdoppingar och storskrake, ibland även småskrake. Läggtill: Det går ofta att se mer än tusen storskrakar rasta i sjön.

Skriv alla fågelarterna som ental, skäggdopping och storskrake, ibland även småskrake.

Gammelstilla-Bredmossen

Gammelstilla-Bredmossens naturreservat är en av människan skapad men sedan länge opåverkad våtmark....

På Bredmossen häckar inte längre gulärlor och grönbenor. Skogssnäppa och lärkfalk häckar med enstaka par. Det är tveksamt om vare sig änder, doppingar eller svanar samlas vid Övre dammen längre.

Köpmanmossen

Det är tveksamt om man kan beskriva Gammelstilla som beläget utanför Torsåker. Avståndet är ju 11 km.

Kårsberget/Brickbäcken

Vid hällmarken ersätts med På hällmarken.

Storkällan är en stor källa och Brickbäckens källflöde. Skriv istället: Storkällan är Brickbäckens källflöde.

Bäcken är djupt nedskuren i sandiga avlagringar och bildar en mycket djup och vacker bäckravin.

Skriv istället: Bäcken är djupt nedskuren i sandiga avlagringar och bildar en vacker ravin.

Vilka ytterligare områden här har höga naturvärden?

Kratte masugn

Krattenområdet har tydlig grönstenspåverkan. Här har det senaste året gjorts flera avverkningsanmälningar som medfört att ideella naturvårdare (Stjärnsunds skogsgrupp och Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker) inventerat i området och gjort många fynd av rödlistade arter och signalarter för skyddsvärd skog, inte minst rödlistade svamparter. Efter kontakt med markägare har också inventering gjorts på markägarens bekostnad. Länsstyrelsen är informerad och överväger att bilda ett naturreservat på Kopparåsen. Det pågår också förhandlingar med markägaren om hur naturvärdena i Gropbacka ska skyddas.

Söderåsen/Rymningsberget

Texten om Söderåsen ska kompletteras med beskrivningar av de höga naturvärdena i de avverkningsanmälda områdena A 34616-2022 (Åstjärnsskogen) och A37176-2022 (Skog vid Stjärnsundsvägen). Dessa värden var delvis kända av Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker, bekräftades och förstärktes vid inventeringar av vår förening, Stjärnsunds skogsgrupp och Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsens beslut innebar att markägaren ålades ett vite vid ev. avverkning. (2 miljoner för Åstjärnsskogen och 600000 för Skog vid Stjärnsundsvägen). Markägaren överklagade beslutet hos Mark- och miljödomstolen som stödde Skogsstyrelsens beslut om att områdena ska sparas. Markägaren har överklagat till Mark- och miljööverdomstolen men fått beskedet att fallet inte tas upp där utan att tidigare beslut om förbud mot avverkning gäller. Nu ska Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen försöka hitta en lösning hur områdena kan bevaras.

Vi önskar att nuvarande Söderåsens naturreservat ska utökas med de båda beskrivna skogsområdena och det mellan liggande riksintresset för friluftsliv och naturvård. Den här frågan har drivits av vår förening utan stöd och intresse från kommunen. Det skulle vara bra om kommunen engagerade sig i den. Beskrivning av områdenas naturvärden bifogas i bilaga.

Bysjön

Vandringsleden vid Bysjön är i nuläget inte framkomlig då den del av spången som går över vatten helt raserats av sensommarens översvämning. Förra sommaren lade Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker ner 150000 kr av sökta fondmedel på spången, som på hösten 2022 var i perfekt skick. Att återställa den till tidigare skick anser vi vara meningslöst, då det är svårt att få fäste för stolpar i den bottenlösa dyn. Vi har skissat på en lösning med flytbrygga för de max 50m det handlar om, men har inga resurser för att genomföra det. De delar av spången som går fram till vattnet både norr- och söderifrån är framkomliga. Där finns dessutom ett behov av årlig översyn med röjning av vegetation. *Ändå är det en hel del fågelarter som häckar här....* Ta bort hel Ta bort skäggdopping av de häckande fåglar som räknas upp och lägg till näktergal.

Tamsen

vad vattnet pH-värde... ändra till: var vattnets pH-värde
skogsstjärnsblomma ändras till skogsstjärnblomma
Beståndet med lungört finns inte kvar efter avverkning. Det omfattade minst 40000 plantor.

Bökesberg/Dammsjön

Stryk mening om häckande berguv på 1930-talet.
Vi betraktar inte Dammsjön som en intressant fågelsjö.

Fjällberget

På vägen upp på Fjällberget... Vilken av vägarna avses? Det är det angränsande villaområdet som heter Silverdalen och inte en del av Fjällberget.

På toppen av Fjällberget är det fin utsikt över skogslandskapet och där finns Fjällstugan.
Ändra till: Från Fjällstugan på toppen av berget är det fin utsikt över skogslandskapet.

Knivsåsgruvorna

Bäcken tillförs genom flera källor... ändra till: Bäcken tillförs **vattengenom** flera källor...
På grund av god vattentillgång..... ändra till: Tack vare god vattentillgång....

Hålsmossen

Våtmarksinventeringen? Antar att det handlar om Länsstyrelsens våtmarksinventering.

GRÖN INFRASTRUKTUR

Hur tillämpas handlingsplanen för grön infrastruktur i Hofors kommun?

De miljöer i jordbrukslandskapet som beskrivs som viktiga för många arter som stenmurar, diken, odlingsrösen finns nästan inte alls i Hofors kommun. Åkerkanter finns och kan ha betydelse för biologisk mångfald, då de ofta utsätts i mindre grad för kemisk ogräsbekämpning. För pollineringen är det viktigt att det finns blommor som pollinerande insekter kan leva av. Antalet blommor har minskat, dels på grund av utebliven hävd dels på grund av igenväxning. Vägkanterna har blivit de nya ängsmarkerna. Det är viktigt att de slås men det ska ske sent på året så att blommorna hinner bilda frön. Makadam på artrika vägkanter är förödande för många växter. Invasiva arter som blomsterlupin kan också slå ut många andra blommande arter.

Kommunens ställningstagande

Hur definieras ”grönska”?

I avsnittet finns många fina formuleringar som det är lätt att hålla med om. Det viktigaste är att Översiktsplanens ord inte bara blir en ”hyllvärmare” utan att de omsätts i handling. Vi tror att en Naturvårdsplan behövs där t.ex. den biologiska mångfaldens krav och hur de tillgodoses kan beskrivas närmare, men också för att informera kommuninnevånare och andra om den biologiska mångfald vi har i kommunen.

Utbildning är också en viktig fråga, särskilt för de areella näringarna, men också för kommunens politiker och personal som bör ha möjlighet att fatta och verkställa beslut som gynnar ekosystemen och den biologiska mångfalden. Det borde vara en självklarhet att gynna det stora antalet kommuninnevånare som inte har rösträtt, våra växter och djur. På det sättet får vi också en hållbar utveckling till nytta och glädje för oss själva. Då har vi grund för målsättningen: *I Hofors kommun är naturen en viktig del av attraktiviteten.*

s 126-138 Kulturmiljö

Vi håller med om förslaget i dess huvudsakliga inriktning men vi tycker det är slarvigt skrivet beträffande formuleringar och innehåller flera sakfel.

skogs-och jordbruket har format det öppna odlingslandskapet

Syftar det på den tid då åkrar röjdes eller svedjades i skogen eller på vilket sätt har annars skogsbruket påverkat det öppna odlingslandskapet?

Enligt mina uppgifter fick Torsåkers bergslag sitt första privilegiebrev 6 maj 1374.

Långshyttan ligger i Hedemora kommun. Exempel på namn som slutar på -hyttan i Hofors kommun är förutom Barkhyttan, Bagghyttan, Nyhyttan, Prästhyttan, Torshyttan och Åsmundshyttan.

Silverhem är ett ortnamn som inte är bekant för mig. Ska det vara Silverdalen?

Hofors brukshotell från 1800-talet?

Handlar det om det nuvarande brukshotellet så stod det klart 1917. Det ritades av Cyrillus Johansson. Stånggångar gick även över Stor-Gösken till Myggbogruvorna. I sjöns södra ände finns fortfarande rester av en pir som anlades som underlag för stånggången.

Spår från en hästjärnväg kan skönjas i landskapet..

Det handlar om nuvarande Östansjövägen från korsningen mot Stillbo och bort till avtagsvägen mot Nystilla. Den kallas åtminstone i folkmun för Rakvägen. Tanken var att dra upp fororna för backarna i början och sen låta dem rulla ner av egen kraft.

Bessemermetoden som revolutionerade den industriella småindustrin världen över

Den viktigaste konsekvensen av att Bessemermetoden lyckades var anläggandet av Sandvikens jernverk, numera SANDVIK. Det kan knappast kallas en småindustri. Vid Edske masugn finns också hyttedammen kvar som en vacker vattenspegel.

S.133.där järnet vägdes.

Fäbodväsendet i Torsåkers socken var mycket utbrett och viktigt från att människor blev bofasta i området och började med jordbruk fram till i början av förra seklet. Många fäbodvallar finns kvar intakta med pietetsfullt renoverade byggnader och används nu som sommarstugor. Det är miljöer som borde uppmärksammas mer i planen. Det handlar t.ex. om Sörbo, Norrbo, Knalbo, Mossbo, Åsmundshytte fäbodlar, Långmur, fäbodlar vid Kratten (Finndammsvägen) och Lindesbergs fäbodlar.

Vid några fäbodlar odlades marken upp och de övergick till att bli småbruk med permanent bosättning t.ex. Solberga, Lissjön och gården Fäbods i Östansjö med naturreservatet Fäbods, där vi också har ett minne över den äldre markanvändningen med ängsbruk i form av Fäbods naturreservat. Ämnet har behandlats ingående i boken Torsåker fäbodlar av William Eriksson. Den enda fäbod som nämns är Wibygge fäbodlar som tas upp i läns museets lista över fornminnen.

s 148–154 **Energi**

Ställningstagandet till vindkraft är otydligt. Det bör preciseras genom ett tillägg om vindkraft till Översiktsplanen, såsom skedde med tidigare planen. Det gamla tillägget är ett dokument som är baserat på ett grundligt förarbete och som till stora delar kan stå som grund för översynen.

Projektet Stormossen, längst söderut i kommunen, som vi delar med Sandvikens och Avesta kommuner nämns bara i förbigående. Ansökan behandlas just nu och det finns en aktiv förening som arbetar mot vindkraft på Stormossen. I nuläget känner jag inte till att kommunen tagit ställning till projektet. Som vi skriver under avsnittet Riksintressen är vi oroade för att vindkraftverken kommer att påverka Riksintressena Bredmossen, Köpmanmossen och Kårsberget. I tillägget om vindkraft till förra Översiktsplanen utpekades detta område som ett opåverkat sådant som varje kommun bör ha enligt Miljöbalken.

Vi tycker kommunen ska ha en mera positiv och visionär syn på solcellsparken än att förvisa dem till ”överbliven mark utan någon annan nytta”.

Sammanfattning av våra viktigaste synpunkter:

- Ingen bebyggelse i strandnära lägen.
- Prioritera utbyggnad av Böle industriområde innan ny mark tas i anspråk.
- De höga naturvärdena på Söderåsen och runt Kratten skyddas genom reservatsbildning.
- Ingen avverkning i kommunens få kontinuitetsskogar.
- Hyggesfritt skogsbruk i kommunägda skogar till nytta för kommuninnevånarnas hälsa och

- rekreation, klimat och biologisk mångfald.
- Renovera spången vid Bysjön för att underlätta tillgänglighet för besökare.
- Naturvårdsplan för att informera kommuninnevånare och besökare om kommunens biologiska mångfald och för att visa på åtgärder som behövs för att hindra ytterligare utarmning av den.
- Utbildning av kommunens politiker och personal i ämnet biologisk mångfald i Hofors. Vi erbjuder oss att hålla i en sådan utbildning.
- Sen slår av vägkanter för att gynna pollinerande insekter.
- Ingen vindkraft på Stormossen på grund av påverkan av de angränsande riksintressena Bredmossen, Köpmanmossen och Kårsberg.
- Tematiskt tillägg till Översiktsplan 2040 angående vindkraft som utgår från det tillägg som fanns till tidigare Översiktsplan.

Kommunens svar:

Hofors kommun gör bedömningen att man behöver ha ett utbud av alla typer av bostäder och bostadstyper, även strandnära bostäder. För att ett område ska pekats ut som ett LIS-område behöver det ligga inom strandskyddat område, det vill säga, 100 meter från strandlinje. Eventuellt tillkommande bebyggelse får heller inte motverka strandskyddets syfte och ska därför lämna en fri passage på minst 25 meter till strandlinjen.

Av de utpekade områdena är det endast LIS.2 som ligger delvis inom riskområde för 200-årsflöde, och det är då området närmast strandlinjen. Samtliga områden har också rekommendationer om detaljplanering där potentiella risker kommer att utredas detalj. I detaljplaneskedet utreds, utifrån behov, också andra allmänna intressen som till exempel natur- och rekreationsvärden, detta för att säkerställa en lämplig markanvändning med så små konsekvenser som möjligt för andra värden.

Kommunen är väl medveten om att vissa utpekade områden för bostäder inte ligger centralt och i närheten av befintliga kollektivtrafikstråk eller service. För att vara en attraktiv kommun behövs, förutom arbetstillfällen, också ett brett utbud av bostäder. Kommunens huvudsakliga utvecklingsinriktning när det gäller bostadsutvecklingen är förtäta och komplettera befintliga bebyggelseområden.

För att kunna växa i enlighet med kommunens vision behöver såväl arbetstillfällen som bostäder skapas. De områden som har pekats ut för verksamheter och industri bedöms vara nödvändiga för att skapa förutsättningar för en sådan utveckling. Det kommer alltid att finnas andra allmänna intressen att ta hänsyn till om områden tas i anspråk. Hur dessa intressen påverkas och hanteras kommer att utredas i detaljplaneskedet.

Skogsbruksmark

Kommunen har som mål att bedriva ett långsiktigt hållbart skogsbruk. Att bruka skogen på ett hållbart sätt, utan kalhyggesbruk är en viktig fråga som tas vidare inom kommunen.

Natur- och friluftsliv

Biotopskyddsområden och naturvårdsavtal är mindre områden som finns på några platser inom Hofors kommun men är för små att ta med i översiktsplanesammanshang.

En uppräknig av rödlistade arter sker inte i Hofors kommuns översiktsplan utan det får anges i ett framtida naturvårdsplan/program.

Grön infrastruktur

Hofors kommun behöver som övriga kommuner i länet förhålla sig till den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur och de åtgärder som är kopplade till kommunerna i den. I översiktsplanens ställningstaganden under natur och friluftsliv finns det med att en grönstrukturplan bör tas fram. "Grönska" definieras som främst som växtlighet i detta sammanhang.

Energi

I översiktsplanen finns ett ställningstagande om att kommunen ska ta fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen gällande energiproduktion. Den tidigare vindkraftsplanen som nämns i yttrandet antogs aldrig av kommunfullmäktige och har således inte varit något styrdokument för kommunen. I kommande arbete är det dock ett viktigt kunskapsunderlag.

Det stämmer att kommunen i översiktsplanen inte har tagit ställning till pågående processer gällande vindkraftsetableringar. Kommunen bedömer att hanteringen av dessa lämpligast görs i respektive tillståndprocesser. I kommande energiproduktionsplan kommer också etablering av solcellsparker vara viktig beståndsdel.

Kulturmiljö

Kommunen delar synpunkten och ser över skrivningar och felaktigheter under avsnittet.

Åtgärd:

Hagaparken, Hofors (GP.1)

Informationen gällande LONA-projektet läggs till.

Riksintressen naturvård

Texten om Söderåsen har förtydligats.

Jordbruksmark

Betesmarkerna vid Värnabackarna och ridskolan har lagts till i texten.

Naturminne

Rubriken tas bort då inget naturminne finns inom Hofors kommun.

Nyckelbiotoper

Artdatabankens förteckning ändras till nationell nivå.

Övriga ändringar

Även texter för ett flertal natur- och friluftslivsområden med mindre redaktionella synpunkter som stavfel eller fel i meningsuppbyggnader har ändrats i enlighet yttrandet.

Kulturmiljö

Delar av avsnittet har skrivits om. De fel som påpekades i yttrandet har åtgärdats.

Dalgränsens byalag

Då ni valt att inte ha med Vindkraft i översiktsplanen 2040 och det ni skriver i översiktsplanen går stick i stäv med etablerade och ansökta vindkraftsindustrier i Hofors kommun vill vi härmed inkomma med följande yttrande;

- I Översiktsplanen (ÖP) står det att kommunen ska satsa på bostäder nära vattnet vid Edsken och Malmjärn.
- Vi ifrågasätter hur detta skall vara förenligt med en bra boendemiljö med tanke på vindkraftsindustrin i Hedemora kommun precis på gränsen till Edsken samt WPD's ansökan på Stormossen med 32 stycken, 290 meter höga, vindkraftsverk som kommer att synas, blinka, höras och störa vid Malmjärn.
- Angående dricksvatten, sid. 47.
Ser kommunen några risker med en eventuell vindkraftsindustri på Stormossen för vårt dricksvatten (gemensamt enskilt vatten) med tanke på PFAS i vingarna, tusentals ton med betong, risk för oljeutsläpp och brand? Sen 2001 har 35 vindkraftverk havererat i Sverige så frågan känns högst relevant.
- Riksintressen naturvård/våtmarker, sid 37-39
Med tanke på beskrivningen i ÖP av våtmarker och bevarandet av arter & naturområden efterlyser vi en plan för bevarande.

I ÖP sid 39 står det att det finns vissa hot mot området myrar tex vägbyggnation – det rimmar illa med ett eventuellt godkännande av WPD's ansökan om att få bygga en vindkraftsindustri på Stormossen där 5 (fem) av dessa naturområden ligger. Enligt ansökan skall 4 mil, 6 meter bred, väg anläggas.

- Öka antalet invånare med 1000 personer, sid 73.
Varifrån skall dessa 1000 nya invånare komma ifrån? Och hur? Flera familjer i vår by, Dalgränsen, är inflyttade från andra kommuner och det för närheten till naturen, förstörs naturen av eventuell vindkraftsindustri ser vi en stor risk för utflyttning.

Hur ska kommunen stoppa utflyttningen generellt? Mellan åren 2019-2022 var befolkningsökningen i Hofors kommun -1,2%

- Främja friluftslivet, sid 106–108.
Bör inte vi som bor på landsbygden ha samma rätt och tillgång till rekreationsområden som tätortens invånare? I ÖP nämns endast tätort.

Kommunens svar:

Hofors kommun har gjort bedömningen att de utpekade områdena vid Edsken och Malmjärn är lämpliga områden att utreda vidare för att möjliggöra attraktiva sjönära bostäder. Att områden är utpekade i översiktsplanen innebär inte per automatik att det är en lämplig markanvändning. I rekommendationerna för båda dessa områden gör kommunen bedömningen att de ska detaljplaneras.

I detaljplaneskedet kommer påverkan och konsekvenser av en eventuell etablering att hanteras i detalj.

Idag finns inga beviljade tillstånd för vindkraftsparker eller vindkraftsparker som påverkar boendemiljön vid Edsken eller Malmjärn.

Gällande frågan om dricksvatten samt anläggande av väg vid Stormossen så är det en fråga för miljötillståndet för vindkraft och hanteras inom tillståndsprocessen.

Angående önskan att kommunen bör ta fram ett bevarandeprogram för våtmarker så har kommunen gjort bedömningen att ett naturvårdsprogram bör tas fram. Inom ramen för ett sådant arbete faller också våtmarker.

Att öka antalet invånare med 1000 invånare en stor utmaning för kommunen och var dessa 1000 personer kommer ifrån är såklart omöjligt att svara på. Översiktsplanen har en viktig roll som måldokument och vägvisare mot en hållbar framtid och ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön inom kommunen. I översiktsplanen skapas förutsättningar för en långsiktigt hållbar samhällsstruktur. Alltså är det i översiktsplanen vi ska tala om "hur" vi ska växa med 1000 invånare.

För att vända den negativa trenden behövs såväl arbetstillfällen som attraktiva bostäder och livsmiljöer. I översiktsplanen står följande:

"Utvecklingsinriktningen innebär en komplettering och förtätning av redan befintlig bebyggelse i Hofors och Torsåker, men även en utveckling av den omgivande landsbygden genom komplettering av byar och gårdsmiljöer. Kommunikationsstråken i kommunen bibehålls och stärks samtidigt natur- och friluftsliv i form av områden med värdefull natur bevaras."

Självklart har alla invånare har alla invånare samma rätt till friluftsliv. I översiktsplanen finns följande ställningstagande: "Kommunen ska jobba aktivt för att tillgängliggöra natur och friluftslivsområden för alla."

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Intresseföreningen Edsken

Sid 11.

Vad innebär punkten de äldre har möjlighet att bo nära den service som de behöver. Nu projekterar man ett serviceboende på Västerhöjden. Skall man flytta den service som krävs till detta område?

Sid 15.

Vindkraft i grannkommunen hur tänker Hofors kommun ställa krav på Hedemora kommun vad gäller vindkraft norr om E16 samt vilka kommer att påverka boendet runt Edsken och framför allt Edske Strand.

Sid 58

Gång och cykeltrafik. Cykelväg från Hofors till Edsken. Denna väg saknar beslysning fastän Intresseföreningen Edsken har påpekat detta dels till Hofors kommun samt till Trafikverket. Denna

cykelväg används för resor till och från arbetet sommar som vinter och har hög prioritet både vad gäller plogning och belysning.

Sid 82, 85

Förändrad nederbörd. Översvämningar i sjöar och vattendrag är mycket påtagligt vad gäller sjösystemet Edsken och Fullen. Dessa sjöar regleras av Kraftverksägaren i Stjärnsund., Bjursås Kraft. Den norm man reglerar efter är en hävd från 1958 som ändrades av Hofors kommun och Hofors båtklubb under 1970 talet med en överenskommelse med Bjursås kraft som då ägde fallrätten. Tyvärr så drabbas sjösystemet av varierande vattennivåer då på grund av att de överenskomna vattennivåerna inte hålls. För närvarande ligger vattennivån i Edsken 20 cm över det max. tillåtna värdet med följden att vissa bostäder kan stå under vatten. Vem som bär ansvaret för detta borde utredas så att ansvaret förtydligas och att man säkerställer att överenskomna nivåer hålls. Kontroll av reglering av sjösystemet borde vara en del av Hofors kommuns roll eftersom kommunen äger en del av Edsken.

Sid 93

Kommunens roll vid Skogsbruksmark (tillägg)

Verka mot kalhyggesavverkning vilket förekommer i stor omfattning runt om i Hofors kommun. Hela Gästrikeleden som går genom Hofors kommun är utsatt av kalhygge.

Sid 109

Tillägg Edske masugn Pråmleden innehåller en utprickar båtled från Edsken camping till Stjärnsund över sjösystemet Edsken, via Börån över Fullen till Silfhytteå och slussen vidare över Grycken till Stjärnsund.

Sid 124

Natur och friluftsliv. (tillägg) Naturreservat för friluftsliv och rekreation skall skyddas från skogsavverkning. Låt gammelskogarna finnas kvar.

Sid 125

Tillägg - Plogning av skridskobana på sjöarna Edsken och Fullen. - Spårning av elljusspåret och Edskespåret Skall genomföras när förutsättningar finns vad gäller is och snöförhållanden.

Sid 128

Stryk; och turbåten Elise ii. (denna finns inte längre.)

Sid 153

Vindkraft I det tematiska tillägget för vindkraft skall belysas problemet med vindkraftsplacering som påverkar grannkommunernas boende som ej har rätt till utlåtande eller lägga ett veto. Vindbruksplaner skall samordnas över kommun och länsgränser för att klargöra den totala påverkan för närboende.

Sid159

Omsorg; Ange vilka boendetyper som Hofors kommun tillhandahåller sina äldre i kommunen. Vilka mål har kommunen i framtiden för de äldre. Fram till 2040 kommer kommunen att ha många äldre som skall ha någonstans att bo, med eller utan service.

Sid 160

Kultur och fritid; Det befintliga Elljusspåret och Edskespåret vid Hoforshallen hotas av att kommunen har utsett detta område till industrimark. Dessa spår ligger i anslutning till Hoforshallen och övriga idrottsanläggningar i detta område vilket är en stor fördel att ha allt samlat till ett område för ombyte

av kläder etc. Intresseföreningen Edsken anser att dessa spår även kan knytas till Edsken camping både för skidåkning och cykling.

Kommunens svar:

Sid 11

Vad som är att bedöma som närhet till service är såklart individuellt. Västerhöjden ligger cirka 900 meter från centrum och har god tillgänglighet till kollektivtrafik. Ingen service kommer att flyttas till området.

Sid 15

Hofors kommun har ingen möjlighet att ställa några krav på Hedemora kommun för planer inom Hedemoras territoriella gränser. Hofors kommun verkar dock för en dialog i alla ärenden som kan påverka Hofors kommun.

Sid 58

Det är Trafikverket som är väghållare och styr utformning och prioriterar underhåll av cykelvägen. Hofors kommun delar synen på behovet av belysning på cykelvägen, vid eventuell ytterligare exploatering av området kommer behovet också att öka. Ett ställningstagande läggs till under avsnittet ”gång- och cykeltrafik”.

Sid 82 och 85

Det är Länsstyrelsen i Dalarnas län som är tillsynsmyndighet för regleringen av Edsken och Fullen. Vill man att Länsstyrelsen ska starta ett tillsynsärende behöver man kontakta dem.

Sid 93

Hofors kommun har ingen möjlighet att påverka hur skogsägare väljer att bruka sin mark. Skogsbruket är av nationell betydelse som enligt miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser ska skyddas mot åtgärder som hindrar eller försvårar ett rationellt skogsbruk.

Sid 109

Det står i översiktsplanen att Pråmleden är en gammal malmtransportled över sjösystemet Grycken, Fullen och Edsken i gränslandet mellan Gästrikland och Dalarna.

Sid 124

För varje naturreservat finns föreskrifter om vad som är tillåtet eller inte. Dessa utgår ifrån det specifika naturreservatets värden. Kommunen ser således inget behov av en sådan skrivelse i översiktsplanen.

Sid 125

De ställningstaganden som finns under natur- och friluftsliv bedöms inrymma det föreslagna ställningstagandet.

Sid 128

Turbåten Elise II tas bort.

Sid 153

Synpunkten noteras.

Sid 159

Hofors kommun håller på med att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. Syftet med riktlinjerna är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjerna ska tydliggöra kommunens bostadspolitiska mål samt hur kommunen vill använda de verktyg man förfogar över.

Sid 160

Området som är utpekad för verksamheter och industri är en del för att uppnå kommunens vision. Kommunen är medveten om att intressekonflikter kommer att uppstå. Hur det allmänna intresset med elljusspåren påverkan och hanteras kommer att utredas i kommande detaljplaneskede.

Åtgärd:

Ställningstagandet "Hofors kommun ska verka för belysning på cykelvägen mellan Hofors och Edsken." läggs till under gång- och cykeltrafik.

Hofors Discgolf Klubb

Jag vill lämna ett förslag där nuvarande hål 1–2 och 10–18 på Hofors Discgolfbana görs om till park/grönområde i den nya översiktsplanen. Se område i bifogad bild.

Vi kommer få lämna över våra hål 3–9 p.g.a. bygget av äldreboendet och skulle vara tacksamma om det resterande området "fredas" från ytterligare byggen.

Vi har en bana som lockar enormt med besökare från hela landet och har förbättrat folkhälsan i kommunen väsentligt då många kommit i rörelse via discgolfen.

Kommunens svar:

Delar av området som avses i yttrandet är redan detaljplanelagd och används som park idag. Övriga delar är planlagt som naturmark. Den mark som avses i yttrandet har således redan ett visst "skydd" mot exploatering genom gällande detaljplaner.

Om området skulle pekats ut som grönområde/park i översiktsplanen ökar dock skyddet då det försvårar en eventuell detaljplaneändring. Hofors kommun ser positivt på en tätortsnära aktivitet av detta slag och gör bedömningen att en sådan ändring stämmer väl överens med översiktsplanens övergripande strategier och mål.

Åtgärd:

Området som används av Hofors Discgolf Klubb ändrar markanvändning till grönområde/park i mark- och vattenanvändningskartan.

Privatpersoner

Privatperson 1

Kommentarer Hofors kommuns översiktsplan 2040

Hofors kommuns förslag till översiktsplan tar enligt vår mening inte tillräcklig höjd för förändrade och instabila vädermönster, som kommer att bli vanligare och påverka kommunens invånare och dess olika verksamheter. Vi har nedan redovisat våra synpunkter främst på följande områden:

- Natur och skog
- Klimatanpassning
- Matsäkerhet
- Bostadsbebyggelse
- Verksamheter och industrier

Natur och skog

Vikten av natur, grönområden och skog framhålls på många ställen i förslaget till översiktsplan och vi håller verkligen med om att skogen bör bevaras och naturen ska vara lättillgänglig för alla. Kommunen ska också ta större hänsyn när det gäller att bevara den tätortsnära skogen. Det är bra.

Skogen är viktig för invånarnas fysiska och mentala hälsa. Enligt forskning behöver grönområden vara inom 300 meter från bostaden för att ett vardagsnära användande ska bli av. Alla borde ha tillgång till vardagsnära natur inom gång- eller cykelavstånd.

Det går alltså inte att nog understryka hur viktigt det är att bevara skogarna och träden runt Hofors och i tätorten, av många skäl. De är viktiga för bland annat biologisk mångfald, rekreation, invånarnas fysiska och mentala hälsa samt för att reglera vattenflöden och temperatur.

Med ett varmare klimat behövs träden för skugga, särskilt viktigt i bostadsområden med många äldre. Skogen bidrar med oerhört viktiga ekosystemtjänster. Förlusten av biologisk mångfald i Sverige och världen är alarmerande. Enligt konventionen om biologisk mångfald ska 30 procent av representativa naturtyper sparas och det målet bör kommunen arbeta aktivt för att nå.

När vi förlorar insekterna förlorar vi också en stor del av pollineringen, vilket är mycket allvarligt i tider då matsäkerheten behöver stärkas lokalt över hela Sverige.

Tyvärr är ju många av de områden som är markerade som naturområden i översiktsplanen kalhuggna eller avverkningsanmälda. Det gäller till exempel Övre Robertsholm, Skållberget, Kulleberget, Kalvsnäs och vid Gammelstilla. Översiktsplanen borde ha en tydlig inriktning på att bevara de få kontinuitetsskogar som finns kvar och att restaurera de områden som kalhuggits, samt att plantera mer träd i tätorten.

Kommunens eget skogsbruk bör bedrivas hyggesfritt, eller låta utvecklas fritt. Kommunen bör också arbeta för att övriga offentliga skogsägare, som till exempel Svenska kyrkan, Fortifikationsverket, Sveaskog behåller sina skogar intakta. En stor del av skogarna i kommunen ägs av privata skogsägare. Att låta skogen stå borde kunna vara lönsamt även ekonomiskt för dem, till exempel genom ett system med utsläppsrätter som lokala företag och privatpersonen kan köpa för att kompensera för sina utsläpp genom ersättning till skogsägare med kontinuitetsskogar.

Klimatanpassning

Vi anser att avsnittet om klimatanpassning behöver fördjupas och utvecklas med flera åtgärder som kommunen kan vidta för att möta och vara förberedda på de instabila vädermönster och annat väderrelaterat som väntar. Globala klimatförändringar får konsekvenser lokalt, som kommunen måste hantera.

Återigen kommer vi in på trädens betydelse för att öka lokalsamhällets resiliens och möjlighet att handskas med kriser. Träden är viktiga för temperatur- och vattenreglering, matsäkerhet och även för uppvärmning vid nödsituationer.

Matsäkerhet

Vi anser att det i översiktsplanen borde finnas skrivningar kring hur matsäkerheten i Hofors ska ökas. Krig och instabila vädermönster i världen påverkar skördarna. Eftersom Sverige är så beroende av importerad mat är vi väldigt sårbara när det krisar i omvärlden. Det drabbar lokalsamhället och därför borde kommunen förbereda sig på att möta matkriser.

Det kan till exempel vara att identifiera platser där invånarna kan börja odla sin egen mat. Kommunen kan också öka andelen ätbara träd, buskar och växter i sina egna grönområden, så som flera städer i Sverige har gjort, till exempel Örebro. Vi har ju utmärkta plantskolemöjligheter i Haga växthus och i parken vid växthuset.

Bostadsbebyggelse

Vi förstår att bostäder i strandnära lägen kan verka som en bra idé för att locka nya invånare till kommunen, men frågan är hur länge till ett strandnära läge är attraktivt? Med förändrade vädermönster och risk för enorma skyfall eller ihärdigt intensivt regnande, som vi sett exempel på de senaste åren, bör strandnära bostäder snarare undvikas. Vi kan dessvärre också räkna med att det blir vanligare med översvämningar framöver, och då behöver vi ta höjd för 200-årsflödena. Det är en synpunkt som gäller samtliga LIS-områden i översiktsplanen.

Bebyggelse i strandnära lägen försvårar dessutom för invånare och djurliv att röra sig fritt vid vatten, och bör undvikas även av detta skäl.

Det är inte heller hållbart att planera nya bostäder långt bort från service och kommunikationer. Det bygger in ett omotiverat bilberoende. I de angivna LIS-områdena är det främst Malmjörn (LIS 3) och Edsken (LIS 1) som kommer långt från samhällsservice.

Nya bostadsområden borde främst placeras nära den service som finns idag, alltså i centrala Hofors och mot Robertsholm och centrala Torsåker, för att erbjuda möjlighet till kommunikation med tåg.

Edsken (LIS1): I det planerade området finns det enligt nutida och historiska kartor en liten rest kontinuitetsskog. Det är viktigt att i all planering se till att skog som inte tidigare kalhuggits och brukats med modernt skogsbruk bevaras, av skäl som redovisats under rubriken Natur och skog.

Stor-Gösken (LIS2): Här finns ingen skog kvar som inte kalhuggits. Med tanke på tätortsnära läge är det viktigt att de kalhuggna skogsområdena restaureras så att natur och biologisk mångfald får en chans att komma tillbaka.

Malmjörn (LIS3): Det utpekade området var trädbevuxet enligt historiska kartor från 1960 och har inte kalavverkats sedan dess. Kommunen bör verka för att kontinuitetsskog bevaras och inte används till ny bebyggelse. Detta område är ytterst tveksamt även ur kommunikationsperspektiv, och frågan är varför man tänkt placera bostäder här över huvud taget? Bör utgå helt.

Tolven (LIS4): Över 100 hektar har kalhuggits runt Tolvsjöberget under de senaste tio–femton åren, så nära bebyggelse som 100 meter. Målbilden för ett hållbart skogsbruk, som Sveaskog säger sig följa, är att ta större hänsyn inom 300 meter från bebyggelse. Kommunen bör verka för att hyggena restaureras.

Att planera för nya bostäder mellan Hofors och Robertsholm är klokt med tanke på att det är lätt att pendla därifrån, dock anser vi att sjönära lägen bör undvikas. Dessutom är det ett väldigt stort

kalhygge i sluttningen ner mot Tolven, vilket kan öka risken för ras och översvämningar. Vi som bor på Bromsargatan har märkt att vi fått mer vatten på våra fastigheter efter det att Sveaskog kalavverkade på berget ovanför oss.

Övrig planerad ny bebyggelse: Ny bebyggelse norr om Spelmansvägen, Torsåker Skogen har inte varit kalhuggen, var trädbevuxen enligt historiska kartor från 1960. Denna lilla tätortsnära skog ska alltså inte tas ned, bebyggelsen måste planeras så att träden får stå kvar.

Verksamheter och industri: När det gäller nya industriområden borde kommunen främst satsa på Böle, där man redan tagit ner en fin skog för att locka företag, en olycklig satsning som hittills misslyckats. Att ta ner skog för industriområden med andra placeringar är oklokt så länge som Böle inte byggts upp.

Utveckla Böle (VI2) först och främst

E16 Väst vid idrottshallen (VI3): Kommunen borde satsa på att behålla och bygga ut grönområden istället för att bygga ut ett industriområde nära bebyggelse. Här borde väl området lite längre mot Falun gå att utveckla, där det ju redan finns verksamheter.

Området vid idrottsanläggningens motionsspår är för övrigt redan ett stort kalhygge på cirka 20 ha, och Sveaskog planerar att avverka ytterligare cirka 20 hektar i anslutning till det tidigare hygget.

Kulleberget (VI4), planeras för deponi?: Det finns höga naturvärden i området, vilket vi sett när vi inventerat området eftersom delar av det är avverkningsanmält av Sveaskog. Området bör bevaras som det är. Kulleberget (VI5): Fritidsaktiviteter och besöksanläggningar: Bra att detta sparas till friluftslivet!

Kommunens svar:

Under avsnittet "klimatanpassning" beskrivs kommunens syn klimatanpassning. I avsnittet finns också ett ställningstagande som tydligt beskriver vikten av att bevara träd och växtlighet vid planering av ny bebyggelse. Med tanke på det omfattande skogslandskapet som omger tätorter och byar i kommunen bedömer kommuner inte att det är nödvändigt att särskilt peka ut skogsområden inom en 300-metersradie.

Kommunen delar synpunkten gällande matsäkerhet, vilket också återspeglas i avsnittet jordbruksmark. Hofors kommun har också antagit den regionala handlingsplanen för Sveriges livsmedelsstrategi, vilket således också är ett styrande dokument i frågan. Platser att lagra torrvaror och konserverad mat är inte en fråga för översiktsplanen utan ska hanteras inom den ordinarie verksamheten.

Hofors kommun gör bedömningen att man behöver ha ett utbud av alla typer av bostäder och bostadstyper, även strandnära bostäder. För att ett område ska pekas ut som ett LIS-område behöver det ligga inom strandskyddat område, det vill säga, 100 meter från strandlinje. Eventuellt tillkommande bebyggelse får heller inte motverka strandskyddets syfte och ska därför lämna en fri passage på minst 25 meter till strandlinjen.

Av de utpekade områdena är det endast LIS.2 som ligger delvis inom riskområde för 200-årsflöde, och det är då området närmast strandlinjen. Samtliga områden har också rekommendationer om detaljplanering där potentiella risker kommer att utredas detalj. I detaljplaneskedet utreds, utifrån behov, också andra allmänna intressen som till exempel natur- och rekreationsvärden, detta för att säkerställa en lämplig markanvändning med så små konsekvenser som möjligt för andra värden.

Kommunen är väl medveten om att vissa utpekade områden för bostäder inte ligger centralt och i närheten av befintliga kollektivtrafikstråk eller service. För att vara en attraktiv kommun behövs,

förutom arbetstillfällena, också ett brett utbud av bostäder. Kommunens huvudsakliga utvecklingsinriktning när det gäller bostadsutvecklingen är förtäta och komplettera befintliga bebyggelseområden.

För att kunna växa i enlighet med kommunens vision behöver såväl arbetstillfällena som bostäder skapas. De områden som har pekats ut för verksamheter och industri bedöms vara nödvändiga för att skapa förutsättningar för en sådan utveckling. Det kommer alltid att finnas andra allmänna intressen att ta hänsyn till när områden tas i anspråk. Hur dessa intressen påverkas och hanteras kommer att utredas i detaljplaneskedet.

Åtgärd:

Yttrandet föranleder ingen åtgärd i översiktsplanen.

Privatperson 2

Det har varit svårt att som allmänhet få tillgång till planen. Endast ett samrådsmöte har hållits. Samrådshandlingarna finns endast digitalt. Det är jobbigt att läsa stora dokument på datorn. För den som bara har en mobil är det omöjligt att läsa så stora dokument. Man behöver alltså tillgång till dator och datorvana. För att få en bättre överblick behöver man kunna skriva ut handlingarna och då behöver även tillgång till skrivare. Man erbjuder att i en kartportal ta del av framtidsankarna visuellt. Portalen information är lagd i flera lager. Det krävs stor datorkunskap att använda denna kartportal. Stora grupper stängs på detta sätt ute, kan inte ta del av informationen och delta i denna viktiga medborgardialog och att lämna sina synpunkter.

Mångfunktionell bebyggelse

MB1 Hofors Centrum

I planen står att man bör förtäta genom att bebygga dagens obebyggda tomter. På Ställargatan finns redan infrastruktur för byggande. Ställargatan ligger centralt med närhet till kollektivtrafik, kommersiell och offentlig service. Trots det centrala läget kan man här få en lugn boendemiljö.

Fastigheten i kvarteret Trekanten mellan Hantverkargatan, Bergsgatan och Centralgatan bör bebyggas.

Längs Hantverkargatan i närheten av Hofors kyrka finns två fastigheter som kan bebyggas, Hofors 6:1 och 6:86.

I området där Hantverkargatan och Edskevägen möts finns ett område med flera fastigheter vilka kan bebyggas.

MB.3 Hammardammen

Ett nytt Särskilt boende är under planering på Västerhöjden och nuvarande Hesselgrenska kommer att flyttas ur. Byggnaden kan då byggas om till lägenheter. Här kan man få ett sjö- och naturnära boende i lugn miljö. Närhet till kollektivtrafik och relativ närhet till centrum.

SB1 Tolven

Området är olämpligt för bebyggelse. Vi anser att området ska få behålla den funktion det har idag. Området används för rekreation. Här finns Finska föreningens bastu. Området är lätt att nå med allmänna kommunikationer eller cykel.

SB2 Edsken Strand

Viktigt att principen väl tilltagen fri passage utefter strandlinjen värnas vid framtida byggnation, så att det rörliga friluftslivet obemärkt kan passera bebyggelse.

Torsåker

Här kan man förtäta i de centrala delarna. Man kan exempelvis lösa in fastigheten Särsta 3:17 och låta den bebyggas.

Området Gammelstillavägen/Linvägen, del av Särsta 2:36 kan bebyggas.

Fastigheterna ligger central, nära till allmänna kommunikationer.

Kolonilotter /odlingar

Kommunen bör underlätta för eget adlande genom att ta fram nya områden för kolonilotter, samt bevaka att nuvarande koloniområde öster om begravningsplatsen, vid Fäbobäcksvägen blir kvar.

Kommunikationer

Möjligheten till resa med allmänna kommunikationer från kommunens södra delar är i stort obefintliga. Man bör arbeta för att ett tåguppehåll etableras i Hästbo/Bodås. De persontåg som idag trafikerar på sträckan gör inga stora tidsförluster genom ett ytterligare uppehåll.

En busshållplats behöver byggas i området E16 Väst.

Säkra cykelvägar saknas på sträckan Långnäs-Torsåker samt sträckan Hofors-Storvik.

Verksamheter och industri

Böle VI2

I den karta som presenteras tillsammans med översiktsplanen behöver industriområdet i Böle redovisas på den nordvästra sidan av Torsåkersvägen fram till Pumpverksgatan. Här finns redan idag etablerade industrier.

E16Väst VI3

Här föreslås i planen en utökning av industriområdet vid infarten väster om Hofors till att tillåta industrietablering även på E16:s norra sida. Vi finner flera skäl till att inte upplåta detta område för industriverksamhet.

- Skogsområdet som utpekats är idag flitigt använt för natur och rekreation, så väl sommar- som vintertid. Här finns leder för vandring och motionsspår för löpning, skidåkning och cykel.
- Här går cykelbana mellan Hofors centrum och Edsken. Den cykelbanan används av ungdomar till/från skolan. Den är flitigt använd sommartid till Edskens badplats. Många personer använder den för sin dagliga motionspromenad. Man får anta att om Edsken Strand blir verklighet kommer cykelbanan i framtiden att få än större betydelse för oskyddade trafikanter.
- Upplevelsen att möta Hofors när man kommer från väster, omgärdad av Industrier känns inte som en positiv upplevelse.

Den industrimark som redan finns på E16:s södra sida borde man i stället utöka. Inte förstöra den norra sidan av vägen och dess naturområde. I förslaget till översiktsplan står att kommunen värnar om områden för natur och friluftsliv. Om man verkligen menar allvar med den skrivningen kan man inte tillåta industribyggnation i detta område.

Natur och friluftsliv

Hofors nämns ofta som en föreningstät kommun. Man lyfter gärna vikten av ett aktivt föreningsliv och de många föreningar som finns i kommunen. I planen bör man visa att man värnar föreningarna och de markområden de och allmänheten idag nyttjar.

Områden viktiga att utpeka som Natur- och friluftsområden:

- Hubo-Långsjön, norr om Hofors, är idag en välkänd sjö med stort Put- and takefiske. Runt sjön finns ett stort antal vindskydd. Här finns även möjlighet till camping med husvagn och husbil.

- Aektjärnen, öster om Robertsholm, med sin kolmila. Här uppförs varje år en kolmila av Hofors Kalare. Föreningen har även byggt en rökbastu.
- Lissjön är ett Put- och takevatten nära Hofors tätort.
- S81 bör inte bebyggas. Här finns "Finnbastun" Finska föreningens bastu, en viktig rekreationsplats som bör ingå i NF5.
- NF8 bör utökas så att Kaptensberget med Kronstugan inkluderas.
- Vid Klocksbergsvägen i Torsåker finns en ridbana som Torsåkers Hästintressförening driver.
- Gammelgårdsudden vid sjön Hyen. Området från Gammelgårdsudden (bastun inkluderad) på Gammelgårdsvägens östra sida mot Montross.
- Vid Stor-Göskens sydöstra strand finns naturbadplatsen Sandnäs, vilken är frekvent använd av allmänheten.
- Området för golfbanan inom NF5 bör i kartan utökas mot nordväst hela vägen till fastigheten på Torsåkersvägen 102 eftersom golfbanan redan idag har hela området.
- NF5 och NF 21 bör knytas ihop eftersom fastigheten med adress Torsåkersvägen 202 redan är bortprickad i byggnadsplanen.

Kulturmiljö

- Alléer med sitt kulturhistoriska värde har stor betydelse för fåglar, insekter och människor. Kommunen bör inventera, bevara och vid behov återplantera.
- Hofors benämns som Trädgårdsstaden. Gamla äppelträd, av olika sorter finns på flera områden. Träden behöver skötas och bevaras.
- Vandringsstigar genom gruvbygd, fåbostigar och kolarvägar behöver inventeras, utvecklas och märkas ut. Om de inte märks ut finns stor risk att stigarna försvinner vid skogsawerkning.
- Den offentliga konsten behöver inventeras och göras känd.

Teknik försörjning- vatten

En inventering av de naturkällor som finns i kommunen bör göras. Se till att man har koll på var de finns och att de bevaras för framtiden. Naturkällor kan vara viktiga vid en eventuell kris. Viktigt att de skyddas vid skogsbruk och mot körskador.

Energi

Två områden pekas i den föreslagna översiktsplanen ut som lämpliga för vindkraftverk, Kaptensberget och Tjärnäsberget. Energiförsörjning är viktig och vindkraft är en viktig energikälla. Hofors kommun är dock ytmässigt en liten kommun varför det borde räcka med ett utpekade område för vindkraft. Eftersom Kaptensberget redan har bebyggts borde man hellre fortsätta i det området.

Skola och förskola

I skolplanen Framtidens skola anges Lillåskolan och Värnaskolan som F-3 skolor och Petreskolan som 4-9 skola.

E16 beskrivs i översiktsplanen som en barriär. Vägen är en barriär som delar Hofors tätort. Om man tänker sig att elever boende söder om E16 ska ha sin skolgång på Petreskolan redan från år 4 måste man förbereda området vid Petreskolan för en starkt ökad trafik. Redan idag är trafikflödet i området Petreskolan/Hoforshallen ett stort problem både för fordon och oskyddade trafikanter.

Barnen från Born, Silverdalen, Lillån och Rönningen kommer att skjutas till skolan av sina föräldrar. Föräldrarna kommer inte att tillåta sina 10-åriga barn att cykla eller gå till skolan, eftersom det innebär att de måste korsa E16 med den stora mängden tung trafik.

Kommunens svar:

Handlingarna har funnits utställda både fysiskt och digitalt. Med syfte att öka tillgängligheten och läsbarheten av översiktsplanen har den digitala kartportalen efter samrådet ersatts av en kartbilaga.

MB.1 Hofors centrum

Synpunkterna är i enlighet med översiktsplanen.

MB.3. Hammardammen

Hur Hesselgrenska ska användas är i dagsläget inte beslutat. Att omvandla byggnaden till bostäder är förenligt med översiktsplanen.

SB.1 Tolven

Hofors kommun gör bedömningen att man behöver ha ett utbud av alla typer av bostäder och bostadstyper. Området vid Tolven erbjuder möjligheter till ett perifert boende med goda möjligheter cykelmöjligheter och tillgång till kommunikationer.

Området där Finska föreningens bastu ligger är utanför det utpekade utredningsområdet. För att inte försvåra eller omöjliggöra ett fortsatt användande av denna behöver eventuell exploatering ske med hänsyn till befintliga värden. Ett förtydligande om detta läggs till i antagandehandlingarna.

SB.2 Edsken

Området vid Edsken är också utpekade som ett LIS-område. Utpekandet av ett sådant område ska ske på ett sådant sätt att det långsiktiga skyddet för stränderna upprätthålls. Det ska fortfarande finnas god tillgång till strandområden för allmänheten och för att bevara goda livsvillkor för djur och växter.

Torsåker

Synpunkterna är i enlighet med översiktsplanen.

Kolonilotter/odlingar

Att peka ut områden för kolonilotter bedöm inte vara nödvändigt i en kommun av Hofors storlek och karaktär. Kommunen är dock positiva till fler områden för tätortsnära odling och kommer förtydliga detta i antagandehandlingarna.

Kommunikationer

Kommunen delar synpunkter gällande kommunikationer. Kommunen har dock inte rådighet över frågorna men ska enligt översiktsplanen arbeta aktivt med dem.

Verksamheter och industri

Böle VI.2

Området är reviderat.

E16 väst

Områdets omfattning och utbredning är fortfarande oklar och kommer utredas mer noggrant i detaljplaneskedet. Befintligt rekreationsområde kommer att bevaras i den mån det går. Området anses dock viktigt för att möjliggöra en utveckling i enlighet med kommunens vision.

Natur och friluftsliv

Översiktsplanen är ett övergripande strategiskt dokument och har en detaljeringsgrad som gör att det är svårt att få med alla byggnader, anläggningar eller mindre områden som nyttjas för ändamålet. Nedan följer kommentarer för de områden som beskrivs i yttrandet.

Hubo-långsjön

Kommunen delar synpunkten. Området läggs till som ett natur- och friluftslivsområde.

Acktjärnen

Kommunen delar synpunkten. NF.8 Solbergadalen/Tolven utökas för att även omfatta Acktjärnen.

Lissjön

Området är redan detaljplanelagt som naturområde.

SB.1

Se tidigare kommentar.

NF.8

Kronstugan ingår i Gästrikeledens område.

Ridbana Torsåker

Pågående markanvändning och är i enlighet med översiktsplanen.

Gammalgårdsudden

Pågående markanvändning och är i enlighet med översiktsplanen.

Stor-Göskens sydöstra strand

Dela Stor-Gösken ligger inom NF.7.

Området vid golfbanan

Kommunen delar synpunkten och reviderar område NF.5 i antagandehandlingarna.

Kulturmiljö

Alléer omfattas av miljöbalkens generella biotopskydd och har således redan ett visst skydd.

Kommunen skriver i översiktsplanen att en grönstrukturplan behöver tas fram. En sådan plan beaktar ekologiska, kulturhistoriska och sociala aspekter på grönstruktur. Den anger även strategier och riktlinjer för hur dessa värden kan bevaras och utvecklas.

Teknisk försörjning vatten

Gästrike Vatten arbetar övergripande med att ta fram strategi och prioritering för inrättande och revidering av vattenskyddsområden generellt i koncernen och för alla bolag, där ingår Hofors Vatten AB.

Energi

I antagandehandlingar pekas inga områden ut för vindkraft. En vindbruksplan ska istället tas fram.

Skola och förskola

Kommunen delar synpunkter att säkra passager för oskyddade trafikanter behöver förbättras. Ett ställningstagande finns redan som belyser detta.

Åtgärd:

En text om att kommande exploatering av SB.1 Tolven ska ske med hänsyn till befintliga värden läggs till.

Området kring Långsjön läggs till som ett natur- och friluftslivsområde i antagandehandlingarna.

NF.5 området revideras för att omfatta hela golfbanan.

Västra Gästriklands
sambhällsbyggnadsförvaltning
vgs@sandviken.se

Inledning

Hofors kommun har i enlighet med 3 kap. 14 § plan- och bygglagen (PBL) översänt ett förslag till översiktsplan till Länstyrelsen för granskning.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § PBL. Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Försvarsmakten och Statens Geologiska Institut.

Allmänna synpunkter

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till översiktsplanen då den antagits. Det är viktigt att markeringar görs i översiktsplanen för de delar där Länsstyrelsen inte har godtagit översiktsplanen enligt 3 kap. 20 § PBL. Kommunen kan begära ett reviderat granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § under förutsättning att Länsstyrelsens tidigare granskningsyttrande helt eller delvis inte längre är relevant.

Samlad bedömning

Översiktsplanen är lättillgänglig med en bra struktur med tydliga avgränsningar för respektive ämne.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen kan tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB kan följas.

Länsstyrelsen bedömer att den landsbygdsutveckling i strandnära läge som föreslås i översiktsplanen till stor del är förenlig med 7. Kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Kommunen har redogjort för ett allmänt förhållningssätt till riksintressena samt tagit ställning och Länsstyrelsen anser att de förekommande riksintressena är korrekt redovisade och tillräckligt beaktade i planen.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Kommunen har påpekat att riksintresseområdet Torsåker bör utvidgas så att även Vibyhyttan omfattas av riksintresseanspråket. Länsstyrelsen bedömer att det är relevant.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att förslagen användning och därtill hänsynstagande inte kommer att påverka miljökvalitetsnormerna på ett negativt sätt.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen bedömer att den landsbygdsutveckling i strandnära läge som föreslås i översiktsplanen är till stor del förenlig med 7. Kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Nr	LIS-område	Synpunkt
1	Edsken	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar. Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter
2	Stor-Gösken	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och småbåtsanläggningar Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter
3	Malmjärn	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och småbåtsanläggningar

		Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter
4	Tolven	LIS-området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse och småbåtsanläggningar. Under förutsättning att kommunen följer de egna uppsatta kriterierna har Länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att förslagen användning och därtill hänsynstagande inte kommer att påverka miljökvalitetsnormerna på ett negativt sätt.

Hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen är positiv till ställningstaganden under avsnittet Klimatanpassning. Länsstyrelsen saknar dock övergripande ställningstaganden om klimatanpassning utifrån översiktsplanens syfte. Övergripande strategier för hur kommunen ska hantera klimatrelaterade risker tas inte upp, exempel på strategier skulle kunna vara en klimatanpassningsplan eller alternativt att klimatanpassningsstrategier och åtgärder går in i andra styrande strategiska dokument som exempelvis dagvattenstrategi, grön strukturplan och klimatplan.

Länsstyrelsen anser fortfarande att kommunen bör utveckla sina ställningstaganden kring klimatanpassning och klimatrisker kopplat

till befintlig bebyggelse i kommunen i stort. Hur kan klimatrelaterade risker i den byggda miljön upphöra eller minska?

Vad gäller kommunens ställningstagande om riskområden för översvämningar är det viktigt att i översiktsplanen peka ut områden med särskild risk för översvämning. Finns planer på skyfallskarteringar inom kommunen? Åtgärder kan i många fall också vara nödvändiga att utföra utanför detaljplaneområdet, då omhändertagande eller avledning av vatten i en del fall inte går att lösa inom detaljplanelagt område. Utifrån ett strategiskt perspektiv så är det viktigt att säkerställa att skyfallsflöden kan röra sig på ett säkert sätt till en lågpunkt där vattnet inte orsakar skada på bebyggelse eller infrastruktur. För övrigt saknas i kartlagren rinnvägar i länsstyrelsens lågpunktskartering för Hofors tätort.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010 - 225 10 00 eller via e-post gavleborg@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 6884-2023 i ämnesraden för e-post.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill med samhällsplanerare Maria Andersson som föredragande. Ärendet har beretts för enhetschef Petra Forsmark. Erika Eklund har medverkat i den slutliga handläggningen.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.